TÜRKİYE, NATO'NUN GÜVENLİK MİMARİSİNDE KİLİT ROL ÜSTLENİYOR

TÜRKİYE halihazırda devam eden, Kosova Gücü (KFOR), Deniz Muhafızı Harekatı, Ege Denizi'nde düzensiz göçle mücadele faaliyeti, Daimi Deniz Kuvveti, Müttefik Mukabele Kuvveti, NATO Hazırlık İnisiyatifi, NATO Güvence Tedbirleri, NATO'nun Afrika Birliği'ne destek çalışmaları ve NATO'nun entegre hava ve füze savunma sistemine yaklaşık 3 bin personel ve muhtelif sayıda silah, araç ve platformla destek veriyor.

TÜRKİYE, 2028'den itibaren NATO'nun en kritik gücü olan Müttefik Mukabele Kuvveti (ARF) liderliğini üstlenerek Avrupa'nın güvenliğinde kilit rol oynamaya devam edecek.

NATO'nun "Caydırıcılık ve Savunma Konsepti" ile beraber Türkiye, ABD, İngiltere, İspanya, İtalya, Fransa ile birlikte hızlı reaksiyon kuvvetlerini harekat alanı seviyesinde sevk ve idare edebilen sayılı müttefiklerden oldu. S.3'te

NATO ÜYESİ OLAN 32 ÜLKENİN LİDERİ ANKARA'DA BULUŞACAK

TÜRKİYE, Ankara'da düzenlenecek 36. NATO Zirvesi kapsamında, İttifak üyesi 32 devlet ve hükümet başkanının yanı sıra, çok sayıda davetli lidere, 100'e yakın bakana, birçok üst düzey diplomata, uluslararası kuruluş temsilcilerine ve binlerce yabancı misafire ev sahipliği yapacak.

ZİRVE kapsamında Ankara, Esenboğa ve Mürted olmak üzere 3 havalimanı ile katılımcılara hizmet verilecek. Zirve, NATO Sekretaryası tarafından belirlenen standart bir şablon çerçevesinde düzenlenecek. Liderler arasındaki toplantı tamamen kapalı oturum şeklinde gerçekleştirilecek ve NATO düzeyinde gizlilik derecesine sahip bir formatta yürütülecek. S.3'te

"Basın özgürlüğünün sakıncalarını giderecek tek yol yine basın özgürlüğüdür." ATATÜRK

24 SAAT

GAZETECİLER CEMİYETİNİN GÜNLÜK YAYIN ORGANIDIR

YIL: 45 • SAYI:14197 6 TEMMUZ 2026 PAZARTESİ

ISSN 2630-614X

DİSK-AR'IN "İŞÇİ SINIFININ GEÇİM KRİZİ ASGARİ ÜCRET, VERGİ VE EMEKLİLİK" RAPORU'NA GÖRE;

Asgari ücretli, 21 yılda 23 Cumhuriyet altını kaybetti

DEVRİMCİ İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR), asgari ücretlinin 2005'te yıllık net ücretiyle 31,5 Cumhuriyet altını alabilirken, bugün yalnızca 8,1 Cumhuriyet altını alabileceğini hesaplayarak, asgari ücretlinin bu yıl 2005'e göre yaklaşık 23 Cumhuriyet altını kaybı olduğuna işaret etti. DİSK-AR, 2002'de yüzde 122 olan ortalama emekli aylığının asgari ücret karşısındaki oranının 2025'te yüzde 84'e gerilediğini belirtti.

"TÜRKİYE'DE HER 100 ÇALIŞANDAN 15'İ ASGARİ ÜCRETİN ALTINDA ÇALIŞTIRILMAKTA"

RAPORDA, "Asgari ücret açlık sınırının altında, yoksulluk sınırının dörtte biri düzeyindedir. Asgari ücretin kişi başına milli gelire oranı 1974'te yüzde 80,6 iken 2026'da yüzde 45,7'ye gerilemiş, asgari ücretlilerin büyümeden aldığı pay azalmıştır. Türkiye'de her 100 çalışandan 15'i asgari ücretin altında çalıştırılmaktadır. Vergi sistemi bu eşitsizliği daha da derinleştirmektedir. İşçiler bir yandan düşük ücretlerle geçinmeye çalışırken öte yandan giderek ağırlaşan vergi yükü altında ezilmektedir. Az kazanandan çok, çok kazanandan az vergi alınan bir sistem kurulmuştur. Ücretliler şirketlerden daha fazla vergi öder hale getirilmiştir" denildi. S.6'da

Resmi ilan yayımlayan gazete sayısı azaldı

TÜRKİYE İstatistik Kurumu, 2025 yılına ilişkin süreli yayın istatistiklerini açıkladı. Buna göre, Basın İlan Kurumu verilerine bakıldığında, resmi ilan yayımlayan gazete sayısı 2024'te 753 iken, geçen yıl yüzde 12,5 azalarak 659 oldu. Bunların yüzde 95,9'u yerel, yüzde 3,3'ü yaygın (ulusal), yüzde 0,8'i ise bölgesel yayınlardan oluştu.

BU gazetelerin toplam yıllık tirajı, geçen yıl 2024'e göre yüzde 15,1 azalışla 392 milyon 797 bin 801 olurken, tirajın yüzde 81,9'unu yaygın, yüzde 17,7'sini yerel ve yüzde 0,4'ünü bölgesel gazeteler aldı. S.4'te

İkinci el teknolojik ürünlerde devasa pazar

TİCARET Bakanlığı'nın "Yenilenmiş Ürünler Hakkında Yönetmeliği" geçen hafta Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre ikinci el cep telefonları, tabletler, akıllı saatler, oyun konsolları ve modemleri ile televizyonlar garantili biçimde yenilenecek. S.6'da

Yargıtay'da 2026'da 162 binden fazla dosyada karar verildi

YARGITAY'ın ceza ve hukuk daireleri ile Ceza Genel Kurulu ve Hukuk Genel Kurulu tarafından bu yıl hüküm verilen dosya sayısı toplam 162 bin 490 oldu. Yargıtay'da ceza dairelerinde 219 bin 670, hukuk dairelerinde 78 bin 239, genel kurullarda ise 1652 derdest dosya bulunuyor. S.5'te

Van Gölü Ekspresi, yolcularına doğal güzellikleri keşfetme imkanı sunuyor

TÜRKİYE'nin en uzun tren rotalarından birinde hizmet veren Van Gölü Ekspresi, Ankara'dan başlayıp Kırıkkale, Kayseri, Sivas, Malatya, Elazığ, Bingöl ve Muş güzergahını takip ederek Tatvan'a ulaşıyor. Tren, Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki rotasında yer alan dağların yamacından, Murat Nehri'ndeki Aşağı Kaleköy Baraj Gölü ve Fırat Nehri'ndeki Keban Baraj Gölü'nün üzerinde yer alan köprüdeki raylardan ve tünellerden geçerken yolcularına farklı bir seyahat deneyimi yaşatıyor. S.4'te

Kullanıcılar internette en çok video izledi, trafikte ilk sırayı YouTube aldı

BU yılın ocak-mart döneminde toplam internet trafiğinin yüzde 40,6'sı YouTube'da gerçekleşirken Instagram yüzde 16 ile ikinci sırada yer aldı. S.5'te

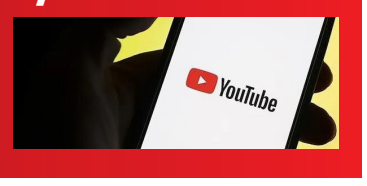

Emekli Tümgeneral Ateş Mehmet İrez:

"Gıda özerkliği, üretim altyapısındaki teknolojiyi kontrol etmekle başlar"

EMEKLİ Tümgeneral Ateş Mehmet İrez, Tarım ve Orman Bakanlığının yapay zeka ve İHA entegrasyonuna dayanan 'yeni üretim vizyonunu' 24 Saat'e değerlendirdi. "İrez, "Tarım teknolojisi kümesini elinde tutan, gıda özerkliğini de elinde tutacak. Asıl sınır çizgisi burada" dedi. ESİN ÖZDEMİR'İN HABERİ S.2'DE

BANA GÖRE

Büyük koşu gerçek yerine dönmeli

Güray SOYSAL / 8'de

PERDE ARKASI

AK Parti'nin yeni stratejisi tutar mı?

Kıvanç EL / 3'te

NUTUK IŞIĞINDA

"Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler ve müritler ülkesi değildir."

Metin BALCI / 5'te

24 SAAT
Gazeteciler Cemiyeti'nin yayın organı
Gazetesine tamamen renkli tablet ve cep telefonlarınızdan (Pazar günleri hariç) ÜCRETSİZ ulaşabilirsiniz.
ios:http//24saat.ios.web.tr
Android: http//24saat.droid.web.tr

EMEKLİ TÜMGENERAL ATEŞ MEHMET İREZ:

Gıda özerkliği, üretim altyapısındaki teknolojiyi kontrol etmekle başlar

Emekli Tümgeneral Ateş Mehmet İrez, Tarım ve Orman Bakanlığının yapay zeka ve İHA entegrasyonuna dayanan 'yeni üretim vizyonunu' 24 Saat'e değerlendirdi. "Gıda arzının artık dördüncü bir güvenlik sütunu olduğunu" belirten İrez, "Tarım teknolojisi kümesini elinde tutan, gıda özerkliğini de elinde tutacak. Asıl sınır çizgisi burada" dedi

ESİN ÖZDEMİR

Tarım ve Orman Bakanlığının düzenlediği "AI Tomorrow Summit 2026" zirvesinde, tarımda dijital dönüşümü hızlandırmayı amaçlayan yeni bir strateji belgesi tanıtıldı. Bakanlık, tarımsal üretimi bir "millî güvenlik meselesi" olarak ele alırken bu alanda sivil havacılık ve savunma sanayisinde kullanılan teknolojilerden yararlanmayı hedefliyor.

Sivil havacılık ve tarım teknolojileri alanında çalışmalar yürüten emekli Tümgeneral Ateş Mehmet İrez, iklim değişikliği ve dijitalleşmenin tarımsal üretime etkilerini 24 Saat'e değerlendirdi

Gıdanın küresel ölçekte stratejik bir güç haline geldiğini belirten İrez, sahada atılması gereken adımları da sıraladı. İrez; tarımda dronların güvenli kullanımından verilerin korunmasına, yerli altyapının güçlendirilmesinden gençlerin sektöre kazandırılmasına kadar birçok noktaya dikkat çekti.

"TARIMSAL ÜRETİMDE KIRILGANLIK YALNIZCA REKOLTEYLE SINIRLI DEĞİL"

Bakan Yumaklı, tarımsal üretimi sınır güvenliği gibi bir "milli güvenlik meselesi" olarak tanımladı. Bir ülkenin gıda arzında kendi kendine yetebilmesi, o ülkenin bağımsızlığı ve güvenliği açısından tam olarak ne ifade ediyor?

Bahsettiğiniz "kendi kendine yeterlilik" başlı başına tartışmalı bir kavram; bu yüzden onu kesin bir sonuç gibi değil, üzerinde durulması gereken bir mesele olarak ele almakta yarar var. Gıdayı askerî, enerji ve ekonomik güvenliğin yanına dördüncü bir güvenlik sütunu olarak gören yaklaşım giderek güçleniyor; bizim de paylaştığımız ve savunduğumuz bir görüş bu. Artan nüfus, tarım alanlarındaki kayıplar ve iklim değişikliği gibi etkenler gıda arzını giderek zorluyor. Son yıllar somut biçimde gösterdi ki kendi halkını besleyemeyen ülke, gıda açısından dışa bağımlı ve dolayısıyla baskıya açık hale geliyor. Salgın döneminde uygulanan gıda ihracatı kısıtlamaları, Ukrayna Savaşı'nın Karadeniz tahıl koridorunu kesintiye uğratması, gübre ve enerji fiyat şokları gibi örnekler gıdanın bir pazarlık ve baskı aracına dönüşebileceğinin kanıtı.

Yine de yeterliliği yalnızca rekolte gibi çıktılarla ölçmek eksik kalır. Mesele yalnızca tohum, gübre, ilaç ve enerjide dışa bağımlılık değil; aynı zamanda mevcut toprağı ne kadar doğru ve koordineli kullandığımız. Doğru ürünü doğru yerde seçmek, suyu doğru yönetmek, daralan tarım arazisini verimli tutmak, çiftçiye ürün konusunda yol gösteren bir danışmanlık zemini kurmak, hepsi aynı denklemin parçası. Kısacası kırılganlık çoğu zaman dekarda değil; bir yanda girdi bağımlılığında, özellikle gübre, ilaç ve enerjide; diğer yanda kendi alanımızdaki üretimi ne kadar verimli ve koordineli yönettiğimizde saklı.

ZİRAİ İHA'LARDA EĞİTİM VE SERTİFİKASYON ADIMI

Türkiye'de bazı üreticiler tarlalarında ilaçlama yapmak için halihazırda İHA kullanıyor. Bakanlığın yeni strateji planında bahsettiği İHA ve yapay zeka entegrasyonu, şu an sahadaki mevcut uygulamalardan farklı olarak ne gibi yenilikler getirecek?

Bugün birçok üretici ilaçlama için zirai İHA, yani zirai insansız hava aracı (ZİHA) kullanıyor. Türkiye'de bu alanda henüz kurumsal bir yerli üretici olmadığı için araçların çoğu ithal. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün sınıflandırmasında bunlar İHA-1 ve İHA-2 kategorisine giriyor; sahada her iki sınıf da yaygın ve ticari ya da zirai kullanım için pilot sertifikası gerekiyor.

Sahada gözlemlediğim birkaç nokta tabloyu özetliyor. Dron; bugün ilaçlama, rekolte tahmini, hastalık takibi ve gübrelemede kullanılabiliyor. Örneğin, hastalığı tespit edip tarlanın yalnızca o bölgesini ilaçlamak çok daha az ilaç ve su demek. Ama çiftçi ürünüyle risk almak istemediği için çoğu zaman tarlanın tamamını, hatta gereğinden yüksek dozla ilaçlıyor. Bunun sonucu üründe pestisit kalıntısının yükselmesi oluyor. Buna bir de eğitim boşluğu ekleniyor: Operatör, dronu uçurmaya ilişkin lisansı alıyor ama bu lisans teknik ve sivil havacılık kurallarını kapsıyor. Zirai ilaçlamanın kurallarını, doğru dozu ve uygulamayı içeren bir tip eğitimi yok. Sahada bunun bedeli hatalı uygulama ve ürün yanması olarak ödendi.

Yeni vizyonun asıl katkısı tam burada, işin üstüne bir karar katmanı eklemek. Uydu ve sensör verisinden

üretilen reçete haritalarıyla, tarlayı baştan sona aynı dozla ilaçlamak yerine doğru bitkiye doğru dozu vermek; yani daha az ilaç, daha az kalıntı, daha az su, daha yüksek verim. Üstelik bu mantık yalnızca ilaçlamayla sınırlı değil; aynı veri, ürün takibinden ürün planlamasına kadar uzanan daha geniş bir karar zeminine açılıyor.

Bir başka önemli boyut iş gücü. Tarımsal nüfus yaşlanırken ve kırsalda iş gücü bulmak zorlaşırken, zirai İHA'lar yalnızca ilaçlama aracı değil, azalan tarımsal iş gücünü telafi eden dijital üretim araçlarına dönüşüyor. Bir operatörün onlarca, hatta yüzlerce hektarı yönetebilmesi, uzun vadede tarımın sürdürülebilirliği açısından en az verimlilik artışı kadar önemli olacak.

Bu işin yapısal tarafında iki otorite birlikte çalışıyor: Tarım ve Orman Bakanlığı dronu zirai mücadele aracı olarak ruhsatlandırıp doz, meme tipi, uçuş hızı ve yüksekliği gibi parametreleri belirliyor; uçuş izni içinse Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü onayı gerekiyor. Bugün operatörlerin bir kısmı tam sertifikalı değil, platformlar ithal, kırsalda veri altyapısı yetersiz. Böyle bir ortamda yapay zekâ; sertifikasyon, operatör eğitimi ve veri altyapısı çözülmeden beklenen sonucu vermez, kısıtlı düzeyde kalır. Sertifikasyon, tip eğitimi, Emniyet Yönetim Sistemi, yerlileştirme ve dijital yönetim gibi süreçleri kapsayan bir yol haritası daha sağlıklı görünüyor.

HAVA SAHASI GÜVENLİĞİ İÇİN UTM SİSTEMİ ALTYAPISI

Gelecekte tarım arazilerinin üzerinde uçan zirai araç sayısının ciddi oranda artması bekleniyor. Alçak irtifadaki bu yoğun insansız hava trafiği, uçuş güvenliği açısından bir risk oluşturur mu ve bu süreç nasıl koordine edilmeli?

Bu operasyonlar genellikle 120 metrenin altında, kontrollü hava sahasının dışında yürüyor. Doğru tasarlanırsa yoğunluk artmadan sistemi kurma fırsatı var ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün bu yönde bir çalışması olduğunu biliyoruz. Ancak bir kontrol ve denetim mekanizması kurulmadan uçuşlar sürerse artan araç sayısıyla risk de büyür. Zirai dronlar çoğaldıkça aynı alçak irtifayı yangın ve ambulans helikopterleri gibi araçlarla paylaşmak zorunda kalacaklar. Özellikle görüş hattı dışındaki uçuşlarda çarpışma ve yakın geçiş riski hızla yükselir.

Mevcut durumu sade bir biçimde özetlemek gerekirse kayıt, uçuş izni ve hava sahası bölgeleri gibi hususları dikkate alan bugünkü uygulama görece seyrek operasyonlar için tasarlandı ve otomatik trafik bu çerçevenin sınırlarını zorluyor. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bu alanda yeni bir yönerge yayımlamak üzere, o yürürlüğe girene kadar mevcut çerçeve geçerli.

Uygulanabilecek ve en uyumlu çözüm, gelişmiş ülkelerde takip edilen İnsansız Hava Trafiği Yönetimi (UTM), Avrupa'daki adıyla U-space. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bu yönde adım atmış durumda, İHA trafiğine yönelik dijital bir vizyon geliştirdiğini paylaştı ve EUROCONTROL ile koordinasyon yürütüyor. Açıklamalardan anlaşıldığı kadarıyla bu dijital katman uzaktan kimliklendirme, coğrafi sınırlama, dinamik ayrışım ve pilotlu havacılıkla gerçek zamanlı eşgüdüm sağlayacak. Burada kritik olan zamanlama: Emniyet katmanının, yani operasyonel UTM altyapısının yoğunluk gelmeden kurulması. Sonradan yapılacak düzeltmelerle kalıcı çözüm sağlamak hem zor hem de maliyet açısından verimsizdir.

DİJİTAL TARIMDA VERİ GÜVENLİĞİ VE SAHİPLİĞİ RİSKİ

Yeni projeyle tarlalarımızdan, su kaynaklarımızdan ve uydulardan dijital ortama çok büyük veri akışı sağlanacak. Türkiye'nin stratejik tarım ve su haritalarını içeren bu dijital bilgilerin siber saldırılara karşı güvenliği nasıl sağlanmalı?

Veriye dayalı tarım, bugüne kadar ürettiğimizden çok daha kritik, değerli ve stratejik veri kümeleri üretecek. Toprak, su rezervi, verim ve ürün dağılımı verileri bir araya geldiğinde, ülkenin gıda üretim kapasitesini ve zayıf noktalarını gösteren bir harita ortaya çıkar. Bu kadar değerli bir veri doğal olarak hedef haline gelir. Tehditler de soyut değil: Verinin dışarı sızması, bozulması ya da fidye yazılımıyla rehin alınması ve hepsinden önemlisi ithal dronların tedarik zinciri riski ve bu dronlar tarafından üretilen hassas zirai bilginin imalatçı ülkeye akması.

Asıl mesele, toplanan verinin büyüklüğü ve niteliği. Zirai dron kullanımı arttıkça ürün, kullanılan ilaç, ilaçlanan dekar, kullanıcı ve çiftçi bilgisi birinci derece zirai veri oluşturacak. Bunların işlenmesi ile toprak kalitesindeki bozulma ya da ilaç kullanım örüntüleri gibi, en az kendisi kadar kıymetli ikincil veri ve analizler türetilebilecek. Yani değer yalnızca toplanan veride değil, ondan üretilen bilgide.

Bu veri yüksek riskli, stratejik bir varlık ve iyi korunması gerekiyor. Bunu hangi teknik yöntemle koruyacağı devletin sorumluluk alanı. Yalnızca şu dengeye işaret etmek uygun olur: Koruma, çiftçinin erişimini zorlaştırmayacak kadar kullanışlı ama sızmayı önleyecek kadar sıkı olmalı. Bir de teknik korumadan daha az konuşulan ama en az onun kadar önemli bir soru var: Bu veri kimin? Çiftçinin mi, platformu işleten şirketin mi, devletin mi? Kim erişiyor, kim işliyor, hangi kuralla paylaşılıyor? Veriyi güvenceye almak kadar, sahipliğini ve yönetimini netleştirmek de gerekiyor.

SU KRİZİNE KARŞI YAPISAL ALTYAPI ADIMLARI

Küresel iklim krizi ve kuraklık riski karşısında, yapay zeka destekli sistemlerle su kaynaklarının verimli kullanılması, olası su krizlerine karşı Türkiye'ye nasıl bir güvence sağlayacak?

Burada gerçek bir fırsat var ama önce zemini sayılarla ve kaynaklarıyla netleştireyim. Devlet Su İşleri ve Su Enstitüsü verilerine göre Türkiye, kişi başına yaklaşık 1.300 metreküp kullanılabilir suyla uluslararası ölçütlerde "su stresi" aralığında; suyun yaklaşık yüzde 80'i sulamada kullanılıyor. Meteoroloji verileri 2025 su yılında yağışların bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 29 azaldığını gösteriyor; Dünya Kaynakları Enstitüsü ise Türkiye'nin 2040'a kadar çok yüksek su stresi riskiyle karşılaşacağını öngörüyor. Suyun en çok harcandığı yer tarım olduğuna göre, çözüm de kazanç da orada aranmalı. Sensör verisi, buharlaşma-terleme modelleri ve kısıtlı sulama gibi yapay zekâ destekli hassas sulama yöntemleri, tarla düzeyinde su kullanımını kayda değer ölçüde düşürebilir. Bunu, su ve toprak kalitesine göre ürün seçimini destekleyen teşvikler tamamlar. Yine de bunun bir araç olduğunu, tek başına garanti olmadığını hatırlamak gerekir. Su alanında çalışanların ortak vurgusu şu: Kaybın büyük kısmı yapısal; açık kanallardaki iletim kayıpları, düşük sulama randımanı, fiyatlandırma ve tahsis gibi konular. Su Enstitüsü, yalnızca sulama randımanını yükseltmenin bile ciddi tasarruf sağlayacağını belirtiyor. Bu çerçevede yapay zekâ uygulamayı tarlada iyileştirir ama iletim kaybını ya da tahsisi tek başına çözmez. Teknolojinin vaadini tam vermesi, kapalı ve basınçlı sulama altyapısı ile su yönetişimindeki iyileşmeye bağlı görünüyor.

Bir de erişim boyutu var: Hassas sulamanın ürettiği arazi bazlı su bilgisini çiftçiye sade bir uygulamayla ulaştırmak, bu kazanımı en çok ihtiyaç duyan kesime, aile çiftçisine taşımanın en pratik yolu. Sonuçta az suyla üretebilmek artık bir verimlilik ayrıntısı değil, belirleyici bir yetenek.

AVUNMA MODELİYLE TARIMDA YERLİLEŞME STRATEJİSİ

Türkiye, savunma sanayisinde yerli teknoloji üretimiyle önemli bir başarı yakaladı. Savunma sanayisindeki bu üretim modeli ve kurumsal tecrübe, tarım teknolojilerinin yerlileştirilmesi sürecine nasıl aktarılabilir?

Türkiye'nin savunmadaki başarısı; ASELSAN, TUSAŞ, ROKETSAN ve STM gibi şirketler çevresinde kurulan ekosistem, geniş bir KOBİ ağı, araştırma-geliştirmeyi tedarikle birleştiren disiplin, sistem mühendisliği ve sertifikasyon kültürüyle örnek alınabilecek bir model sunuyor. Tarıma asıl aktarılabilir olan da bu yöntem ve disiplin.

Tam burada çift kullanımlı (dual-use) teknoloji meselesine değinmek gerekir çünkü işin can alıcı noktası burada. Bugün dünyada teknoloji üretiminin ağırlık merkezi askerî araştırmadan sivil sektöre kaydı. Sivil alanda geliştirilen bir teknoloji kısa sürede savunma yeteneğine dönüşebiliyor, literatürde buna "spin-on" deniyor. Yani akış tek yönlü değil; yalnızca savunmadan tarıma değil, tarım, lojistik ya da görüntüleme için geliştirilen sivil bir sistem de savunmaya değer üretebiliyor. Bunun pratik sonucu ise savunma sanayimiz güçlü ama asıl kazanç bu teknolojinin sivil şirketlere de akması ve orada da desteklenmesiyle gelir. Çift kullanımlı teknoloji yalnızca kontrol edilecek bir risk değil, doğru yönetildiğinde güçlü bir avantaj. Bunun için de devletin yanında üniversiteleri, teknoloji girişimlerini ve yazılım şirketlerini içine alan, ekosistem temelli bir yaklaşıma ihtiyaç var.

Buradaki sorun, bu modeli tarıma uygularken karşılaşılacak zorluklar. Savunmada tek ve baskın bir müşteri var: Devlet, Savunma Sanayii Başkanlığı ve garantili alım. Tarımda tablo bambaşka; alan, büyük çoğunluğu aile işletmelerinden oluşan, milyonlarca dağınık ve fiyata duyarlı üreticinin alanı. İki yıllık MANA tecrübemde sahada gördüğüm de buydu. Bireysel çiftçi çoğunlukta ve büyük bölümü analiz ya da öngörüye dayanmadan, geleneksel yöntemlerle üretim yapıyor. Bu gerçek hem talebin neden kolay toparlanamadığını hem de yapay zekânın getireceği analiz katmanının neden aynı anda hem gerekli hem de benimsenmesi zor olduğunu birlikte açıklıyor.

Bu nedenle savunma sanayisinden talep modeli değil, yöntem aktarılmalı. Tarım teknolojisinin de kendi yönlendirici mekanizmasına ihtiyacı var: Talebi toparlayan, standardı koyan, araştırma-geliştirmeyi pazara bağlayan, savunmadaki başkanlığın oynadığı role benzer bir koordinasyon yapısı. Platform yeteneğimiz var; çoğu zaman eksik kalan kavram, yönetişim ve entegrasyon katmanı.

Somutlaştırmak gerekirse kurumsal işletmeler zaten kendi kârlılık ve verimlerini en üst düzeye çıkaracak tedbirleri alıyor; asıl boşluk, çoğunluğu oluşturan aile çiftçisinde. Önerim, Bakanlık eliyle çiftçinin telefonuna indirilebilecek sade bir karar destek uygulaması: Arazinin su stresi ve verimlilik durumunu, seçmeyi düşündüğü ürünlere göre olası rekolteyi ve fiyatı, hatta o ürünlerle arazinin uzun vadeli verimlilik sürekliliğini gösteren bir araç. Böylesi hem tarladaki verimi artırır hem de neyin, nerede, ne kadar ekileceğini ülke ölçeğinde akılcı kılar. "Yönlendirici mekanizma" dediğim şeyin çiftçiye dokunan en somut yüzü budur.

PERDE ARKASI

AK Parti'nin yeni stratejisi tutar mı?

Kıvanç EL

AK Parti'nin geçtiğimiz hafta sonu Sakarya'nın Sapanca ilçesinde gerçekleşen kampı, bundan önceki kamplar gibi öz eleştirinin bol olduğu bir kamp oldu.

AK Parti her dönem parti içi öz eleştirileri, kibir tartışmalarını en fazla yapan ancak genel olarak bir sonuç alınamayacak olacak ki bunu her sene artan şekilde tekrarlayan bir parti durumunda. Cumhurbaşkanı Erdoğan kapanış konuşmasında, "Yapmanız gereken davanıza dört elle sarılmaktır. Yorulan varsa buyursun kenara çekilsin. Yorulmayan ise meydana çıksın. Bize gelmeyeni ise gidip arayıp bulacağız. Kibirden uzak duracağız, tevazuyu elden bırakmayacağız. İktidar partisi demek derman kapısı demektir. Allah'ın izniyle çeyrek asırlık destana yeni zaferler eklemeye devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Kampta Bakanlıkların ağır işlemesi, bürokrasinin egemen olduğu düzenin sürmesi, toplumun temel meselelerinde, özellikle eğitim, sağlık ve adalet başlıklarında yaşanan sıkıntılara hala tam olarak çare bulunamaması gibi başlıklar ele alındı. AK Parti'de birçok milletvekili, parti yönetimi bazı temel sorunların farkında. Ancak bu sorunların çözülmesi için net bir irade konulamadığının da farkında. Artık seçim atmosferine bu yılın sonundan itibaren girileceği bir gerçek. Bu nedenle AK Parti yeni dönemde yeni bir iletişim stratejisi ile vatandaşa ulaşmaya çalışacak. Özellikle gençler, üniversite öğrencilerinin ziyaret edilmesi, onlarla diyalog kurulması bu planın temeli.

AK Parti'nin en iyi yaptığı işlerden biri ev ziyaretleriydi. Ancak evde tencere kaynamadıkça bu ev ziyaretleri de tepkiye dönüştü ve azaldı. Yeni dönemde şartlar ekonomik durum ne olursa olsun bu ziyaretleri yeniden yapmaya başlayacak. Sonuç alınabilecek mi… zaman gösterecek. Esnaf, kanaat önderi buluşmalarını zaten saymaya da gerek yok. Bunlar yapılıyor ve artması isteniyor.

Bir temel hedef de küskünler. Partiden istifa etmiş, kızıp Yeniden Refah, Saadet gibi partilere gitmiş olanlarla da özellikle iletişim kurulacak. Bir partiye geçmediyse de ziyaret edilerek küskünlüğünün sebebi anlaşılmaya çalışılacak. Bu Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bizzat verdiği özel bir talimat. AK Parti üye sayısı artıyor ancak bir diğer yandan da istifalar var. Bu istifaların durması ve gerekçelerinin net ortaya konulması isteniyor.

Son verilere göre AK Parti üye sayısını 170 bin kadar arttı. Muhafazakâr tabana hitap eden Saadet Partisi, Yeniden Refah Partisi ile milliyetçi tabana hitap eden Zafer Partisi ve Anahtar Parti'nin de üye sayılarında büyük artışlar var. Bu partilere bir yönelme olduğu açık. AK Parti yönetimi de hem muhafazakâr hem de milliyetçi olarak kendi partilerini gördüğünden bu yönelmeyi durdurmayı hedefliyor. Aslında ana hedefi tekrar "yıldız" olmak. Ancak 24 yıllık yıpranmanın vermiş olduğu gerçekliğin de farkındalar. Tüm bu nedenlerle bu partilerle önümüzdeki süreçte yeni ittifak kapıları aranacaktır. Çünkü AK Partili yöneticilere göre tabanlar ortak ve geçişkenlik çok fazla…

AK Parti kampın ardından seçimlere daha fazla iletişim, 24 yıla karşın daha fazla kendini anlatarak gitmeyi planlıyor. Muhalefet cephesinde ise iç kavgalar sürüyor. AK Parti'nin de en büyük "şansı" bu.

NATO üyesi 32 ülkenin lideri Ankara'da buluşacak

HABER MERKEZİ- Türkiye, Ankara'da düzenlenecek 36. NATO Zirvesi kapsamında, İttifak üyesi 32 devlet ve hükümet başkanının yanı sıra, çok sayıda davetli lidere, 100'e yakın bakana, birçok üst düzey diplomata, uluslararası kuruluş temsilcilerine ve binlerce yabancı misafire ev sahipliği yapacak.

7-8 Temmuz'da Türkiye, NATO üyesi 32 devlet ve hükümet başkanının yanı sıra, davetli çok sayıda lidere, 100'e yakın bakana, çok sayıda üst düzey diplomata, uluslararası kuruluş temsilcilerine ve binlerce yabancı misafire ev sahipliği yapacak. Dünyanın dört bir yanından, 3 bine yakın gazeteci, televizyon ekibi, foto muhabiri, dijital medya temsilcisi ve uluslararası yayın kuruluşunun akreditasyon başvurusunda bulunduğu zirve kapsamında 48 bin 841'i emniyet, 7 bin 447'si jandarma personeli olmak toplam 56 bin 288 güvenlik personeli görevlendirilecek.

Zirve kapsamında Ankara, Esenboğa ve Mürted olmak üzere 3 havalimanı ile katılımcılara hizmet verilecek. Zirve, NATO Sekretaryası tarafından belirlenen standart bir şablon çerçevesinde düzenlenecek. Liderler arasındaki toplantı tamamen kapalı oturum şeklinde gerçekleştirilecek ve NATO düzeyinde gizlilik derecesine sahip bir formatta yürütülecek.

Toplantının sadece başlangıç aşamasında basına kısa süreli görüntü verilecek. Bu bölümde NATO Genel Sekreteri Mark Rutte, İttifak adına kısa bir açıklama yaparak zirvenin gündemine, tartışılacak başlıklara ve mevcut duruma ilişkin çerçeveyi ortaya koyacak.

İletişim Başkanlığı, 36. NATO Zirvesi kapsamında medya ve yayın faaliyetlerini, akreditasyon süreçlerini, tanıtım faaliyetlerini, kriz iletişimini ve kamu diplomasisi uygulamalarını yürütmek üzere bir NATO görev gücü oluşturdu.

Bu kapsamda yayıncı kuruluş TRT personeli dahil zirve alanlarında 500, yan etkinlikler ve kriz iletişimi kapsamında 350 olmak üzere toplamda 850 personel görev yapacak.

İletişim Başkanlığı koordinasyonu ve sorumluluğunda görev yapacak TRT, zirveyi 80 kamerayla 26 farklı noktadan tüm dünyaya yayımlayacak.

Medya merkezinde basın mensupları için Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde yaklaşık 1600 çalışma alanı, 54'ü sabit olmak üzere 100'e yakın canlı yayın noktası, röportaj alanları, stüdyolar, basın mikserleri, yönlendirme tabelaları, 40 montaj odası, duyuru ve yayın ekranları ile buna ait tüm planlama ve altyapı çalışmaları, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Genel Müdürlüğü ile iş birliği halinde yürütüldü.

Ankara'da zirve haftası boyunca, şehir genelinde toplam 4 bin 434 açık hava iletişim noktasında dört ayrı konseptte tanıtım yapılacak. Zirve çerçevesinde, 7-8 Temmuz'da Ankara Palas'ta Münih Güvenlik Konferansı ile Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı (SETA) iş birliğinde "NATO Allies in Ankara" programı düzenlenecek.

Türkiye, NATO'nun güvenlik mimarisinde kilit rol üstleniyor

Türkiye halihazırda devam eden, Kosova Gücü (KFOR), Deniz Muhafızı Harekatı, Ege Denizi'nde düzensiz göçle mücadele faaliyeti, Daimi Deniz Kuvveti, Müttefik Mukabele Kuvveti, NATO Hazırlık İnisiyatifi, NATO Güvence Tedbirleri, NATO'nun Afrika Birliği'ne destek çalışmaları ve NATO'nun entegre hava ve füze savunma sistemine yaklaşık 3 bin personel ve muhtelif sayıda silah, araç ve platformla destek veriyor

ANKARA (AA) - UTKU ŞİMŞEK/YUSUF SOYKAN BAL- NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'ne ev sahipliği yapacak Türkiye, ittifaka halihazırda yaklaşık 3 bin personelin yanı sıra muhtelif sayıda silah, araç ve platform ile destek veriyor.

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO), Birleşmiş Milletler (BM) Şartı'nın 51. maddesinde düzenlenen kolektif meşru müdafaa hakkı kapsamında, Sovyet tehdidine karşı bir savunma örgütü olarak 4 Nisan 1949'da kuruldu.

AA muhabirinin Milli Savunma Bakanlığı (MSB) kaynaklarından edindiği bilgilere göre, Türkiye'yi NATO üyeliğine yönelten temel faktör, Türk boğazları ile doğu vilayetleri üzerinde hak iddia eden Sovyetler Birliği'nin oluşturduğu tehdidi dengeleme ihtiyacı oldu.

Türkiye'nin NATO'ya resmi üyeliği ise Kore Savaşı'nın ardından gerçekleşti.

25 Haziran 1950'de patlak veren Kore Savaşı'na, BM çağrısına uyarak 25 Temmuz 1950'de asker gönderme kararı alan Türkiye, ABD'den sonra Kore'ye kara kuvveti göndereceğini bildiren ilk ülke oldu.

Kore Savaşı'nda gösterdiği başarıların ardından ABD tarafından 15 Mayıs 1951'de diğer NATO üyesi ülkelere Türkiye'nin üyeliğini teşvik eden bir mektup gönderildi. Bunun ardından, 16-20 Eylül 1951'de Ottowa'da yapılan NATO Bakanlar Konseyi toplantısında Türkiye'nin üye olarak çağrılmasına oy birliğiyle karar verildi.

Türkiye'nin NATO üyeliğine ilişkin protokol, 17 Ekim 1951'de imzalandı. Kuzey Atlantik Anlaşması'na Türkiye Cumhuriyeti'nin katılmasına dair 5886 sayılı Kanun 18 Şubat 1952'de kabul edilerek NATO'ya resmen üye olundu.

Ardından, 1 Mart 1952'de dönemin Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü'nün katıldığı NATO Lizbon Konferansı'nda düzenlenen törenle General Eisenhower başkanlığında Avrupa Müttefik Kuvvetleri Yüksek Karargahı'nda (SHAPE) Türk bayrağı göndere çekildi.

NATO'YA KARARLI DESTEK

Türkiye, resmi üyesi olduğu tarihten bu yana NATO'ya verdiği katkıyı artırarak sürdürdü.

NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip olan Türkiye, NATO'nun görev ve misyonlarına (Afganistan, Kosova, Bosna Hersek, Libya, Irak) katkı verirken, diğer müttefiklerin aksine terörle mücadele etmesi ve Orta Doğu'daki istikrarsızlıklar nedeniyle Soğuk Savaş dönemi askeri kabiliyetlerini muhafaza ederek daha da geliştirdi.

Türkiye, NATO'nun Afganistan'da yürüttüğü barışı destekleme harekatına 2002-2014 yılları arasında Uluslararası Güvenlik Yardım Kuvveti (ISAF), 2015'ten itibaren ise Kararlı Destek Misyonu (RSM) bünyesinde katkı sağladı.

Ayrıca RSM kapsamında, Kabil Hamid Karzai Uluslararası Havalimanı'nın güvenli şekilde işletilmesinde çerçeve ülke sorumluluğunu da alan Türkiye'ye ait askeri birlik, 28 Ağustos 2021'de NATO harekatının sonlandırılmasıyla görevini başarıyla tamamlayarak yurda döndü.

Irak Ordusu'nun kapasitesinin artırılmasına yönelik başlatılan NATO Irak Misyonu'na (NMI) 2018'de katkı sunmaya başlayan Türkiye, bölgedeki güvenlik durumunun kötüleşmesi sonucunda bu yıl martta başlatılan geri çekilme faaliyetine kadar yaklaşık 40 personelle kesintisiz destek oldu.

NATO makamları tarafından alınan, NMI faaliyetlerine ikinci emre kadar çekirdek bir kadroyla Napoli Müşterek Kuvvetler Komutanlığı'nda devam edilmesi kararının ardından Türkiye, Napoli'de oluşturulan çekirdek kadroya da 3 personelle destek vermeye başladı.

Türkiye halihazırda devam eden, Kosova Gücü (KFOR), Deniz Muhafızı Harekatı, Ege Denizi'nde düzensiz göçle mücadele faaliyeti, Daimi Deniz Kuvveti, Müttefik Mukabele Kuvveti, NATO Hazırlık İnisiyatifi, NATO Güvence Tedbirleri, NATO'nun Afrika Birliği'ne destek çalışmaları ve NATO'nun entegre hava ve füze savunma sistemine yaklaşık 3 bin personel ve muhtelif sayıda silah, araç ve platformla destek veriyor.

NATO TATBİKATLARINA YOĞUN KATILIM

Türkiye, harekat ve misyonlara katkı kapsamında, birlikte çalışılabilirliğin göstergesi ve uygulama alanı olan NATO tatbikatlarına da aktif olarak katılım sağlıyor.

Bu kapsamda Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) tarafından, 2023'te 34, 2024'te 39 ve 2025'te 50 NATO tatbikatına katılım sağlandı.

Türkiye, bu yıl ise NATO'nun Müttefik Tepki Kuvvetinin (ARF) harekata hazırlık seviyesini geliştirmek amacıyla 12-24 Şubat tarihlerinde Almanya'da düzenlenen NATO Steadfast Dart Tatbikatı'na katıldı.

Tatbikata, Anadolu Görev Grubu'nun da dahil olduğu deniz, kara ve hava unsurlarıyla büyük katkı sağlayan Türkiye, 2 binden fazla personelden oluşan müşterek bir kuvvetin de Almanya'ya intikalini sağladı.

NATO Steadfast Dart'ta Türk Deniz Kuvvetlerine ait TCG Anadolu gemisinden kalkan TB-3 SİHA da Baltık Denizi üzerinde belirlenen hedefi başarılı atış faaliyeti ile vurdu.

Bu faaliyet, bir insansız hava aracının gemiden kalkış yaparak bir atışlı tatbikata ilk kez destek sağlaması olarak tarihe geçti.

TÜRKİYE'DEN NATO'YA ÇOK BOYUTLU DESTEK

Öte yandan Türkiye, 2023'ten itibaren, Kosova Gücü (KFOR) Komutanlığı görevini 2'nci kez yürütüyor. Ayrıca 2022'de Kosova'da çıkan olayların ardından KFOR İhtiyat Taburunu farklı tarihlerde Kosova'ya 4 kez konuşlandıran Türkiye, bölgenin güvenlik ve istikrarına da katkıda bulundu.

Türkiye, ayrıca NATO tarafından 2016'da Akdeniz'de durumsal farkındalık, terörizmle mücadelenin desteklenmesi ve bölgesel güvenlik kapasite inşasına katkı sağlanması maksadıyla başlatılan Deniz Muhafızı Harekatı (DMH) kapsamında yılda 6 kez icra edilen odak harekatlarından birini de komuta ediyor.

Türk Deniz Kuvvetleri, 32 NATO üyesi içerisinde, Deniz Muhafızı Harekatı'na en fazla katkı veren ülke konumunda yer alıyor.

Bu kapsamda Türkiye, Daimi Deniz Görev Grubu-22'yi, sonuncusu 2025'te olmak üzere toplamda 5 kez, Daimi Deniz Mayın Karşı Tedbirleri Görev Grubu-2'yi son ikisi 2023 ve 2025 yılında olmak üzere toplamda 7 kez komuta etti.

TÜRKİYE'NİN NATO GÖREVLERİNE KOMUTA YETKİSİ

Türkiye, NATO görevlerine sadece personel veya teçhizat katkısı ile değil, komuta misyonuyla da katkı sağladı.

Bu kapsamda Türkiye, Türk Yüksek Hazırlıklı Deniz Görev Gücü Kuvveti (TURMARFOR) 2023'te NATO Mukabele Kuvveti Deniz Unsur Komutanlığı (NRF-MCC) ve 2024-2025 döneminde Akdeniz Görev Kuvveti Komutanlığı (CTF MED) görevini üstlendi.

Türk Deniz Kuvvetleri Müttefik Mukabele Kuvveti (Allied Reaction Force-ARF) Deniz Unsur Komutanlığı bünyesinde 2025-2026 dönemi için Amfibi Görev Komutanlığı/Çıkarma Kuvveti Komutanı (CATF/CLF) görevlerini üstlenen Türk Deniz Kuvvetleri, 2024-2028 dönemi için Karadeniz Görev Kuvveti Komutanlığının (CTF-BLACK) komuta görevini yürütmeye devam ediyor.

Türkiye, ayrıca Karadeniz'in barış ve istikrar denizi olarak kalması için "bölgesel sahiplik ilkesi" temelinde NATO faaliyetlerine aktif katkı sağlamayı da sürdürüyor.

Ayrıca, savunma ve güvenlik alanındaki gelişmeleri yakından takip eden Türkiye, insansız sistemler alanındaki bilgi ve tecrübesine istinaden üçüncü bir NATO Mükemmeliyet Merkezine ev sahipliği yapmak üzere İnsansız Sistemler Mükemmeliyet Merkezi'nin kurulum çalışmalarına 30 Nisan 2024'te başladı.

NATO HAVA SAHASINA KATKILAR

Türkiye, NATO kapsamında icra edeceği bir harekatın hava gücünün kullanımı yönüyle en etkin şekilde desteklenebilmesi için Müşterek Kuvvet Hava Unsurunu (JFAC) da teşkil etti.

Önceki yıllarda Litvanya, Polonya ve Romanya'da NATO Hava Polisliği görevlerini başarıyla icra eden Türk Hava Kuvvetleri, bu yılın Ağustos-Kasım ayları arasında Estonya'da NATO Hava Polisliği görevini yeniden üstlenecek.

Ayrıca NATO'nun muhtelif görevlerinde de ittifak unsurlarına Havadan İhbar Kontrol (HİK) ile havadan yakıt ikmal uçakları ve kıymetlendirilmiş uydu görüntüleriyle katkı sağlanmaya devam ediliyor.

NATO KADROLARINDA YÜKSEK ORANDA DOLULUK

NATO kuvvet ve komuta yapısındaki personel kadrolarını yüksek oranda dolduran Türkiye, bu kapsamda, Etiyopya'nın başkenti Adis Ababa'daki Afrika Birliği Karargahı'nda yer alan NATO İrtibat Ofisi'nin 9 Mart 2022'de tekrar faaliyete geçirilmesine liderlik etti.

Türkiye, NATO'nun önemli ortaklık araçlarından biri olan "Savunma Kapasite İnşası Girişimi" kapsamında Gürcistan'da Deniz Güvenliği ve Havacılık alanında liderlik görevinin yanı sıra İstihkam ve Özel Kuvvetler Danışmanlığı görevini, Ürdün'de ise Çekirdek Tim Komutan Yardımcılığı görevlerini üstlendi. Ayrıca Moldova, Moritanya ve Bosna Hersek Savunma Kapasite İnşası Girişimlerine uzaktan danışmanlık desteği sağladı.

NATO'nun "Caydırıcılık ve Savunma Konsepti" ile beraber Türkiye, ABD, İngiltere, İspanya, İtalya, Fransa ile birlikte hızlı reaksiyon kuvvetlerini harekat alanı seviyesinde sevk ve idare edebilen sayılı müttefiklerden oldu.

Böylece Avrupa coğrafyasının tamamında güvenlik sağlayabilen merkezi bir müttefik olarak konumlanan Türkiye, Afganistan'dan Kosova'ya, Akdeniz'den Baltık bölgesine kadar uzanan NATO sorumluluk sahasında, pek çok görev ve operasyonda etkin rol üstlendi.

TÜRKİYE MERKEZİ BİR MÜTTEFİK OLARAK ÖN PLANA ÇIKIYOR

Öte yandan Bakanlık kaynaklarından edinilen bilgiye göre, Türkiye'nin NATO İttifak'ı içindeki varlığı, statik bir üyelikten ziyade dinamik bir "güvenlik üreticiliği" üzerine kurulu.

İttifak'a sadece katılan değil güvenlik üreten, kriz yöneten ve çözüm geliştiren stratejik bir aktör olma özelliğini barındıran Türkiye, NATO'nun sadece güney kanadını koruyan bir "cephe ülkesi" değil, Avrupa coğrafyasının tamamında güvenlik sağlayabilen merkezi bir müttefik olarak ön plana çıkıyor.

Tehditlere karşı "360 derece" yaklaşımıyla, coğrafi sınırlarının ötesinde küresel istikrara katkı sunan Türkiye, yakın coğrafyasındaki krizlerde gerilimi artıran değil, sağduyulu ve yapıcı yaklaşımlarıyla çatışmayı yöneten bir denge unsuru rolü üstleniyor.

Türkiye'nin savunma doktrini, yerli ve milli imkanlarının, NATO'nun "caydırıcılık ve savunma" konseptiyle entegrasyonuna dayanıyor.

İTTİFAKIN İKİNCİ BÜYÜK ORDUSU TÜRKİYE

NATO'nun en büyük ikinci ordusuna sahip olan Türkiye, askeri kapasitesini yüksek teknolojiyle birleştirerek İttifak'ın en güçlü dayanaklarından biri olma özelliğini taşıyor.

Bu kapsamda, Türkiye, "Çelik Kubbe", "KAAN" ve "Altay" gibi projelerle sadece kendisini değil, NATO'nun teknolojik üstünlüğünü de tahkim eden en önemli unsurlarından biri olarak ön plana çıkıyor.

Türkiye, 2025'te gayrisafi yurtiçi hasılasının yüzde 2,33'ünü savunmaya ayırarak NATO'nun mali ve askeri sorumluluklarını en yüksek düzeyde üstlenen ülkeler arasında yer alıyor.

NATO'nun temel tehditlerinden biri olan teröre karşı sahada en etkin mücadeleyi veren tek müttefik olan Türkiye, İttifak'ın en önemli unsurlarından biri olma özelliğini sürdürüyor.

TÜRKİYE, NATO'NUN GELECEĞİNİ ŞEKİLLENDİRİYOR

2026 NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nin bu sene 7-8 Temmuz'da Ankara'da düzenlenecek olması da Türkiye'nin İttifak içindeki diplomatik gücünün ve güvenilir liderliğinin zirve noktası olarak değerlendiriliyor.

Türkiye, geliştirdiği insansız hava aracı (İHA) teknolojilerinden uzay yeteneklerine kadar, NATO'nun geleceğini şekillendiren önemli aktörlerden biri olarak konumlanıyor.

NATO'nun, bu yılki en geniş kapsamlı ve katılımlı fiili tatbikatı olan Steadfast Dart 2026 Tatbikatı'nda TCG Anadolu'dan kalkan TB-3 İHA, dünya askeri literatürde bir dönüm noktası olarak değerlendiriliyor.

NATO'DAN, TÜRKİYE'YE 2028'DE KRİTİK GÖREV

Türkiye, 2028'den itibaren NATO'nun en kritik gücü olan Müttefik Mukabele Kuvveti (ARF) liderliğini üstlenerek Avrupa'nın güvenliğinde kilit rol oynamaya devam edecek.

Yapay zeka, siber savunma ve uzay yetenekleriyle Türkiye, NATO'nun dönüşen tehdit algısına en hızlı uyum sağlayan aktörü olarak öne çıkıyor.

Türkiye'nin köklü geçmişi ve teknolojik atılımı, bu yıl da İttifak'ın geleceğini tayin eden en önemli değişkenlerden biri olmaya devam ediyor.

2026 NATO DEVLET VE HÜKÜMET BAŞKANLARI ZİRVESİ

NATO Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde, Türkiye'nin İttifak'a verdiği önem ve sağladığı katkıların yanı sıra, güvenlik üretmedeki askeri ve diplomatik gücü ile Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın etkili lider diplomasisinin ön plana çıkacağı değerlendiriliyor.

Zirve kapsamında Türkiye'nin hedeflerinden biri ise İttifak'ın birlik beraberliği ile günümüz tehdit ve sınamalara karşı Avrupa-Atlantik bölgesinin korunmasına yönelik NATO'nun kararlılığının vurgulanması olarak belirlendi.

Türkiye, bu kapsamda diğer İttifak üyelerinden de Kuzey Atlantik Antlaşması'nın örgüte üye ülkelerin silahlı saldırıya uğrayan herhangi bir üye ülkeye yardım etmelerini öngören 5'inci maddesine bağlılıklarını teyit etmelerini bekliyor.

Van Gölü Ekspresi, yolcularına doğal güzellikleri keşfetme imkanı sunuyor

BİNGÖL (AA)- Türkiye'nin en uzun tren rotalarından birinde hizmet veren Van Gölü Ekspresi, Ankara'dan başlayıp Kırıkkale, Kayseri, Sivas, Malatya, Elazığ, Bingöl ve Muş güzergahını takip ederek Tatvan'a ulaşıyor.

Tren, Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki rotasında yer alan dağların yamacından, Murat Nehri'ndeki Aşağı Kaleköy Baraj Gölü ve Fırat Nehri'ndeki Keban Baraj Gölü'nün üzerinde yer alan köprüdeki raylardan ve tünellerden geçerken yolcularına farklı bir seyahat deneyimi yaşatıyor.

Fotoğraf meraklılarının da kadrajına yansıyan Van Gölü Ekspresi, Elazığ'dan Bingöl'e uzanan güzergahında tarım alanları, yeşil ovalar, tüneller ve nehirler üzerindeki seyrinde dronla görüntülendi.

"DOĞA ŞAHANE"

Yolculardan 80 yaşındaki Sabahattin Korkut, AA muhabirine, Van Gölü Ekspresi'yle seyahatinin Ankara'dan başladığını söyledi.

Keyifli bir yolculuk geçirdiğini anlatan Korkut, "Doğa şahane. Böyle bir yolculuğu herkese tavsiye ederim. Gayet manzaralı bir yolculuk oldu. En son 10 yıl önce buraya gelmiştim." dedi.

"DEVLET DEMİRYOLLARININ BU ULAŞIM HİZMETİ GAYET GÜZEL"

Ömer Kılınç da manevi kızının Van'daki düğününe katılmak için Ankara'dan trene bindiğini belirtti.

Kılınç, "Manevi kızımı Ankara Hacettepe'de tedavi ettirmiştim. Kendisi iyileşti. Onun düğününe katılmak için bu yolculuğu yapıyorum. Yolculuğum gayet güzel geçti, hiçbir sıkıntı yaşamadık. Devlet Demiryollarının bu ulaşım hizmeti gayet güzel." diye konuştu.

"EŞSİZ BİR GÖRÜNTÜ ELDE ETTİK"

Bingöl'de yaşayan fotoğraf tutkunu Bilal Kala, kentin her mevsim ayrı güzellikler sunduğunu anlatarak, Aşağı Kaleköy Baraj Gölü üzerindeki köprüden geçen treni görüntülemek için söz konusu bölgeye gittiğini söyledi.

Kala, "Köprünün üzerinden Van Gölü Ekspresi geçerken eşsiz bir görüntü elde ettik. Trenin köprüden geçişi çok güzel manzara sunuyor." ifadelerini kullandı.

Aşağı Kaleköy Baraj Gölü'nün çevresinde hayvanlarını otlatan besici Mehmet Can Birgönül de kentteki en güzel manzaranın bu mevkide olduğunu dile getirerek, "Burayı Bingöllüler de pek bilmiyor. En güzel manzara buradadır. Bu baraj yapıldıktan sonra daha da güzel bir manzara ortaya çıktı." dedi.

Ankara ile Bitlis'in Tatvan ilçesi arasında sefer yapan Van Gölü Ekspresi, katettiği 1267 kilometrelik güzergahında yolcularına eşsiz manzaralar eşliğinde seyahat etme imkanı sunuyor

Türkiye'de geçen yıl 659 gazete resmi ilan yayımladı

ANKARA (AA) - Türkiye genelinde, geçen yıl resmi ilan yayımlayan gazetelerin sayısı 659 olarak belirlendi.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2025 yılına ilişkin süreli yayın istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, Basın İlan Kurumu verilerine bakıldığında, resmi ilan yayımlayan gazete sayısı 2024'te 753 iken, geçen yıl yüzde 12,5 azalarak 659 oldu. Bunların yüzde 95,9'u yerel, yüzde 3,3'ü yaygın (ulusal), yüzde 0,8'i ise bölgesel yayınlardan oluştu.

Bu gazetelerin toplam yıllık tirajı, geçen yıl 2024'e göre yüzde 15,1 azalışla 392 milyon 797 bin 801 olurken, tirajın yüzde 81,9'unu yaygın, yüzde 17,7'sini yerel ve yüzde 0,4'ünü bölgesel gazeteler aldı.

Resmi ilan yayımlayan internet haber sitesi sayısı 2024'te 349 iken, geçen yıl yüzde 2,3 artışla 357'ye ulaştı. Bu sitelere toplam tekil ziyaretçi sayısı, 8 milyar 840 milyon 299 bin 804 oldu. Ziyaretçi trafiğinin yüzde 66,3'ü, genel kategoride bulunan internet haber sitelerinden oluştu. Toplam sayfa görüntüleme sayısı, 45 milyar 314 milyon 725 bin 824 olarak gerçekleşti. Bu görüntüleme sayısının yüzde 74,2'si, genel kategoride bulunan internet haber sitelerinde gerçekleşti.

Resmi reklam yayımlayan dergi sayısı, 2024 yılında 474 iken, 2025 yılında yüzde 0,8 azalarak 470 olarak kayıtlara geçti. Resmi reklam yayımlayan dergilerin yüzde 46,8'i aylık, yüzde 15,1'i haftalık, yüzde 13,6'sı on beş günlük, yüzde 11,1'i iki aylık, yüzde 6,8'i günlük ve yüzde 6,6'sı 3 aylık faaliyet gösterdi.

Resmi ilan yayımlayan gazetelerin ise yüzde 57,4'ü günlük, yüzde 42,6'sı haftada 2-6 gün olarak yayımlandı. Bu yayınların toplam tirajının yüzde 98,9'unu günlük, yüzde 1,1'ini haftada 2-6 gün yayımlananlar oluşturdu.

Süreli yayın sayısı 2024'te 2 bin 40 iken, 2025'te yüzde 6,5 artarak 2 bin 173 oldu. Bu yayınların yüzde 90,9'u siyasi/haber/güncel, yüzde 3,3'ü sektörel/mesleki, yüzde 1,6'sı kültür/turizm/tanıtım, yüzde 1,3'ü ekonomi/ticaret/finans içerikli yayımlanırken, yüzde 2,9'u ise diğer içerik türlerinde çıktı.

ÇALIŞAN SAYILARI

Resmi ilan ve reklam yayımlayan gazetelerde çalışanların sayısı, bir önceki yıl 4 bin 315 iken, geçen yıl yüzde 13,9 azalarak 3 bin 714 oldu. Çalışanların yüzde 37,8'i lise ve dengi okul, yüzde 34,9'u lisans, yüzde 13,7'si lise altı, yüzde 11,2'si ön lisans ve yüzde 2,4'ü yüksek lisans/doktora mezunlarından oluştu. Çalışanların yüzde 43,8'i muhabir, yüzde 26,7'si sayfa sekreteri, yüzde 20,3'ü sorumlu müdür, yüzde 7,1'i yazar ve yüzde 2,1'i haber müdürü olarak görev aldı.

Resmi ilan yayımlayan internet haber sitelerinde çalışanların sayısı 2024'te 3 bin 404 iken, 2025'te yüzde 8,4 artarak 3 bin 690'a yükseldi. Çalışanların yüzde 57,7'si lisans, yüzde 24,4'ü lise ve dengi okul, yüzde 10,2'si ön lisans, yüzde 4,8'i lise altı ve yüzde 2,9'u yüksek lisans/doktora mezunlarından oluştu. Resmi ilan yayımlayan internet haber sitelerinde çalışanların yüzde 39,3'ü muhabir, yüzde 37'si internet editörü, yüzde 10,9'u sorumlu müdür, yüzde 9,3'ü yazar ve yüzde 3,5'i haber müdürü olarak görev yaptı.

İnternet haber sitelerinde çalışanların kadro unvanı ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde, sorumlu müdürlerin yüzde 67,2'si erkek, yüzde 32,8'i kadın, haber müdürlerinin yüzde 78,9'u erkek, yüzde 21,1'i kadın, internet editörlerinin yüzde 53,2'si erkek, yüzde 46,8'i kadın, muhabirlerin yüzde 57,4'ü erkek, yüzde 42,6'sı kadın, yazarların ise yüzde 54,4'ü erkek, yüzde 45,6'sı kadın olarak kayıtlara geçti.

Balıkçılığı en çok habitat kaybı, kirlilik ve iklim değişikliği tehdit ediyor

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü raporuna göre, tatlı su balıkçılığı açısından kritik 529 havzanın 284'ünde habitat tahribatı, 144'ünde kirlilik, 74'ünde iklim değişikliği baskın tehdit olarak öne çıktı

ANKARA (AA) – ZEYNEP ÖZTURHAN - Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) habitat tahribatı, kirlilik ve iklim değişikliğinin dünya balıkçılığı için en baskın tehditler haline geldiğini bildirdi.

AA muhabirinin FAO'nun "Dünya Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliğinin Durumu 2026" raporundan derlediği bilgilere göre, biyolojik olarak sürdürülebilir seviyelerde sınıflandırılan balık stokları, 2021'de yüzde 64,5 iken 2023'te yüzde 62,4'e geriledi.

Sürdürülebilir seviyelerde sınıflandırılan balık stokları azalırken, su canlılarının küresel üretimi 2024'te 195 milyon tonla rekor seviyeye ulaştı. Su ürünleri yetiştiriciliği de ilk kez 100 milyon ton eşiğini aşarak 103 milyon tona çıktı ve 92 milyon tonda kalan avcılığı geride bırakarak başlıca üretim kaynağı oldu.

Aynı yıl kişi başına yaklaşık 21,3 kilogram su ürünü tüketime sunuldu ve bu gıdalar küresel hayvansal protein arzının yüzde 15'ini karşıladı.

Üretimdeki artışa rağmen, iklim değişikliği, kirlilik ve ekosistem bozulmaları su sağlığını tehdit ediyor.

TEHDİTLER HAVZA HAVZA HARİTALANDI

Tatlı su balıkçılığı açısından kritik 529 havzanın 284'ünde habitat tahribatı, 144'ünde kirlilik, 74'ünde iklim değişikliği baskın tehdit olarak öne çıktı.

Tatlı su balıkçılığının, dünya yüzeyinin yüzde 2'sinden azını kaplamasına rağmen bilinen balık türlerinin yaklaşık yüzde 40'ına ev sahipliği yapıyor ve küresel avcılık üretiminin yaklaşık yüzde 13'ünü sağlıyor. Bu sistemler düşük gelirli ülkelerde önemli bir gıda güvenliği ağı işlevi görüyor.

TATLI SU BALIKÇILIĞINDA EN YAYGIN TEHDİT HABİTAT TAHRİBATI

Habitat tahribatı dünya genelinde tatlı su balıkçılığına yönelik en yaygın tehdit olarak öne çıkıyor. Ormansızlaşma ve buna bağlı nehirlerin barajlarla parçalanması, sulak alanların kurutulması ve aşırı su çekimini ise habitat tahribatının başlıca etkenleri arasında bulunuyor.

Dünyanın en üretken tatlı su balıkçılığının yapıldığı Mekong Nehri Havzası'nda barajların göç yollarını keserek besin yüklü sedimenti tuttuğu tespit edildi. Modelleme çalışmaları göçmen balık biyokütlesinde ciddi kayıplar öngörüyor.

Afrika'nın Büyük Gölleri'nde havza ormansızlaşması ve kıyı kaybı, bazı topluluklarda bölgesel hayvansal proteinin yüzde 60'ından fazlasını sağlayan balıkçılığı tehdit ediyor.

Meksika'da tatlı su balık türlerinin yüzde 40'ı, başlıca aşırı su çekimi ve hidroelektrik altyapısı nedeniyle tükenme tehlikesiyle karşı karşıya.

KİRLİLİK SANAYİLEŞMİŞ HAVZALARDA YOĞUNLAŞIYOR

Öte yandan, kirlilik tehdidi özellikle Avrupa ve Asya'nın sanayileşmiş, yoğun nüfuslu havzalarında daha çok görülüyor. Kirliliğin başta gelen konuları arasında tarımsal atık suların tatlı sulara girmesi ve kentsel atık suların arıtımının yetersiz kalması yer alıyor.

Doğu Hindistan'ın taşkın ovası sulak alanlarında besin zenginleşmesi suları ötrofikasyona (suda aşırı yosun ve bitki oluşumuna yol açan kirlenme durumu) sürüklerken, balık çeşitliliği ve avı olumsuz etkiliyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BALIKLARIN YERİNİ DEĞİŞTİRİYOR

İklim değişikliği etkileri ağırlıklı olarak yüksek enlem bölgelerinde ve bazı tropik göl sistemlerinde daha çok görülüyor.

Yılda 200 bin tona varan balık üretimiyle dünyanın biyoçeşitlilik açısından en zengin tatlı su ekosistemlerinden biri olan Tanganyika Gölü'nde paleoekolojik kayıtlar, iklim ısınmasının su sütunu tabakalaşmasını yoğunlaştırdığını ve alg üretimini bastırdığını gösteriyor.

Ayrıca, yüksek emisyon senaryosunda deniz balığı biyokütlesi 1950-2014 dönemine kıyasla 2050'ye kadar yüzde 10'dan fazla, 2100'e kadar yüzde 30-40 azalabilir. En sert kayıpların tropik sularda ve Gelişmekte Olan Küçük Ada Devletleri'nde (SIDS) yaşanacağı öngörülüyor. Türlerin termal koşulları izleyerek kutuplara doğru kaydığı gözleniyor.

BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	E	D	İ	■	K	A	Y	M	E	■	A	L	M	A	Ç
2	S	■	F	İ	İ	L	■	İ	L	A	H	İ	■	B	A
3	M	E	A	L	■	Y	A	D	■	M	E	R	B	U	T
4	A	T	■	A	K	O	N	İ	T	İ	N	■	U	L	A
5	■	L	A	H	A	N	A	■	A	R	K	E	T	İ	P
6	B	İ	B	E	R	■	A	K	S	İ	■	M	İ	■	A
7	U	L	U	■	İ	A	R	E	■	İ	T	İ	K	A	T
8	■	İ	Z	A	H	L	I	■	E	T	A	N	O	L	■
9	A	K	A	Ğ	A	Ç	■	A	P	A	Z	■	T	A	B
10	R	■	M	D	■	A	V	R	O	■	İ	V	E	S	İ
11	A	K	B	A	K	L	A	■	S	U	Y	O	L	U	■
12	B	O	A	■	E	M	R	E	T	M	E	K	■	L	U
13	İ	N	K	I	T	A	■	L	A	M	■	A	V	U	Ç
14	S	M	■	R	O	K	E	T	■	A	T	L	I	■	U
15	T	A	V	A	N	■	S	İ	K	K	E	■	N	A	N

NUTUK IŞIĞINDA

“Türkiye Cumhuriyeti şeyhler, dervişler ve müritler ülkesi değildir”

Metin BALCI

“Türk Ulusunun yürümekte olduğu ilerleme ve uygarlık yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meş’ale pozitif bilimdir”
Mustafa Kemal Atatürk

Mustafa Kemal Atatürk, Meclis’te bir yandan Aydınlanma yasalarının çıkmasını sağlarken, bir yandan da yurt gezilerinde halka gerçekleri anlatıyor ve saltanatla birlikte Halifeliğin ulusal egemenlik ile bağdaşmadığını bıkmadan, usanmadan anlatıyordu.

DİNÎ (ŞER’İYE MAHKEMELERİ) MAHKEMELERİN KALDIRILMASI.

Şer’iye mahkemelerini kaldıran yeni Mahkemeler Teşkilatı Kanunu TBMM'de 8 NİSAN 1924 tarihinde kabul edildi. Kadıların yerini hâkimler aldı (böylece şer'i hükümlere, fıkha göre yargılama yapan Şer'iye Mahkemeleri kaldırılarak hukuktaki ikiliğe son verildi).

Osmanlı Devleti kurulduğundan sonra şer’i hükümlerini ve İslam hukukunu esas olarak kabul etmiştir. Köklü ve yerleşmiş olan yöntemlerin ve geleneklerin bütün tüzüklerin kuralların laikleştirilmesi olanaksız görünmekteydi.

Mustafa Kemal Atatürk hukuk devriminin temel taşı olan, çağdaş batı hukuk anlayışının benimsenmesi bu anlayışın başlıca ilkesi, hukukun dogmalara dayanmamasıdır. Bu durumda hukukun esinleneceği kaynak sadece hayat ve onun gerektirdikleri olacaktır. Uygar ülkelerce kabul edilmiş evrensel hukuk ilke ve ölçülerine uymak kaçınılmaz olarak görünmekteydi.

Tüm bu hedeflere ulaşmada 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan üç yasadan biri olan Şer’iye ve Evkaf Nezaretlerinin kaldırılmasını beraberinde getiren yasa olmuştur bu yasa ile devlet idaresinin laikleşmesi yönünde önemli bir adım atılmıştır.

Hiç bir değeri kalmayan Şer’iyye Mahkemeleri de 8 Nisan 1924’te kapatılmış böylece yenilik hareketlerine başlıca engelleyici rolü üstlenen ulemanın gücü oldukça kırılmıştır.

TEKKE VE TÜRBELERİN KAPATILMASI YASASI:

30 Kasım 1925 tarihli yasa ile daha önce 2 Eylül 1925 tarihinde dair Bakanlar Kurulu Kararı, yasa haline getirilerek T**ekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Birtakım Unvanların Men ve İlgasına** karar veriliyordu.

Milliyet

Mecliste Büyük Bir Gün

Sınıf farkını gösteren ünvanlar yıkıldı

Lâkap ve ünvanların kaldırılmasına dair kanun dün Meclisten çıktı. Müşüre Mareşal, Paşaya General denilecektir. Ağa, Hacı, Hoca, Ef. Bey, Hanım yok

Adın önüne gelmek şartiyle er kişiye "Bay,, kadına da "Bayan,, denecek

"İnönünün çıplak dağlarında bin bir güçlük içerisinde bu degişmenin, bu büyük ulusun temel taşını atan Çankayanın yalçın kayaları üstünde taş gibi, demir gibi örsle bir millet döğen ATATÜRK'e sonsuz saygılar...

Bu yasa, Türkiye'de toplumsal yapıyı laikleştirip modernleştirmeyi amaçlıyordu.

Kanunun temel detayları ve amaçları şöyle idi:

· Türkiye Cumhuriyeti'ni şeyhler, dervişler ve müritler memleketi olmaktan çıkarıp, çağdaş ve laik bir hukuk devletine dönüştürmek idi.

Kanunun getirdiği başlıca yasaklar ve düzenlemeler şöyledir:

· **Mekânların Kapatılması (Sedd edilmesi):** Tüm tekke, zaviye (tarikatların ibadet ve eğitim yerleri) ve türbeler kapatılmıştır. Sadece cami ve mescitler ibadethane olarak açık kalmıştır.

· **Türbedarlıkların Kaldırılması:** Türbelerde görev yapan türbedarlık makamı lağvedilmiş, bu mekânların bakım ve sorumlulukları devlete (Kültür Bakanlığı'na / Vakıflara) bağlanmıştır.

· **Unvan ve Sıfatların Yasaklanması:** Yasa ile gerek vakıf, gerekse mülk olarak işletilen bütün tekke ve zaviyeler kaldırılıyor, ***şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik, seyitlik, çelebilik, babalık, emirlik, nakiplik, şeyh halifeliği, falcılık, büyücülük, üfürükçülük vb.*** unvan ve sıfatlar ile bu unvanlara göre giyilen giysiler yasaklanıyordu.

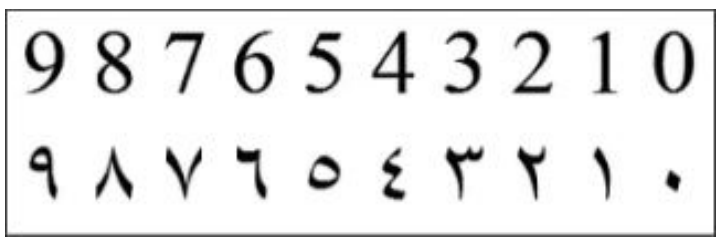

“Türk Devleti’nin Dini İslam’dır” cümlesi kaldırıldı:

10 Nisan 1928 tarihli yasa ile de Laikliğin ilk kez Anayasa’ya girmesi hüküm altına alınıyordu. Bu yasa ile 1924 Anayasası’nın 2’inci maddesindeki **“Türk Devleti’nin Dini İslam’dır”** cümlesi kaldırılarak, Anayasa’nın görünürde teokratik sayılan yanlışlığı düzeltilmiş oluyordu.

Atatürk’ün ideali, Türk toplumunu, çağdaş batılı düzeye çıkarmaktı. Atatürk için yukarıda arz ettiğim hukuki ve toplumsal düzenlemelerin yanı sıra bireylerin eğitim ve kültür düzeyinin yükselmesi, kılık-kıyafet yönünden uygarlığın sergilenmesi, dil ve yazı devrimi de birinci öncelik taşıyordu. Bu düzenlemeler sanılanın dışında küçük bir bağnaz kesim dışında toplum tarafından çok hızlı kabul görüyordu.

Kısaca bu düzenlemeleri de arz etmek istiyorum.

3 Aralık 1934 tarihinde “Bazı Kisvelerin” yani kıyafetlerin giyilmesinin yasaklanması yasa ile kabul ediliyordu. Buna göre; diyanet işleri başkanı ve öteki ruhani liderlerin dışındaki kişilerin ve görevlilerin dinsel kıyafetler giymesi yasaklanıyordu.

Kıyafet İnkılâbı ya da **Kıyafet Devrimi**, Türkiye'nin kurulmasının ardından, halkın ve memurun kılık ve kıyafetinin düzenlenerek çağdaş giyime uygun hâle getirilmesi için 1934 yılında çıkarılan kanunla yapılan düzenlemedir. Atatürk devrimlerinin bir parçası olan bu kanunla belirli tipte kıyafetlerin giyilmesi ise yasaklanmıştır. Bu dönemde kadınlar ise “çağdaş kıyafet” giymeye teşvik edilmişler ancak kadın giyimine dair herhangi bir yasal düzenleme yapılmamıştır.

1 Ocak 1926 tarihinde çıkarılan yasalarla Uluslararası Saat ve Miladi Takvim,

20 Mayıs 1928 tarihinde çıkarılan yasa ile uluslararasında kullanılan rakamlar kabul ediliyordu.

T**akvim, saat ve ölçülerde değişiklik,** 1925 ve 1931'de gerçekleştirilen yasal düzenlemelerle Türkiye Cumhuriyeti'nde kullanılan takvim, saat, rakam sistemleri, ağırlık ve uzunluk ölçülerinin değişmesi ile bayram ve tatil günlerinin düzenlenmesini içeren Atatürk devrimidir.

SAAT SİSTEMİNDE DEĞİŞİKLİK

Türkiye'deki saat sistemi, 26 Aralık 1925'te “Günün 24 Saate Taksimine Dair Kanun’un Meclis'te görüşülüp kabul edilmesi ile değişti. 697 sayılı Kanun, 2 Ocak 1926’da Resmî Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanun'un birinci maddesi “Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde gün, gece yarısından başlar ve saatler sıfırdan yirmi dörde kadar sayılır.” diyerek ülkede günün 24 saate bölündüğü saat sistemini yürürlüğe koyar. Kanun'un 2. maddesi ile ulusal saat sistemi İzmit'ten geçen 30. meridyen esas alınarak oluşturuldu.

Daha önce ülkede güneşin battığı anı 12.00 kabul eden “alaturka saat” sistemi geçerli idi.

Güneşin tepe noktasında battığı anı esas alan (gurubi saat) ve tamamen battığı anı esas alan (ezani saat) saatler arasında farklılık söz konusu idi.

Bir de güneşin en tepede bulunduğu anı 12.00 olarak kabul eden sistem (zevali saat) vardı. Ancak bu sistemlerin hiçbirisi ulusal birliği sağlamıyordu. Modern saat sistemine geçilmesi 1909 yılında Osmanlı Meclis-i Mebusanında tartışılmış ancak kabul görmemişti.

Yeni saat sisteminin kabulünden sonra halk alafranga saat kullanma alışkanlığı edininceye kadar güçlük yaşandı. Valiliklerin muvakkithanelerdeki ezani saatleri kaldırması ve resmî dairelerde de yeni sistemin esas alınması ile uyum sıkıntıları azaltıldı.

26 Aralık 1925'te çıkarılan 698 sayılı Kanun'la Türkiye Cumhuriyeti'nde resmî devlet takvimi olarak **miladi takvim** kabul edildi. Ülkede 1 Ocak 1926'dan itibaren miladi takvim kullanılmaktadır.

Daha önce Osmanlı Devleti'nde Tanzimat dönemine kadar hicri takvim uygulanmış, Tanzimat'tan sonra hicri ve Rumi takvimler birlikte kullanılmaya başlanmış, ardından sadece Rumi takvim kullanılır olmuştu. Cumhuriyet döneminde miladi takvime geçildikten sonra bu konuda yapılan son değişiklik, 1945 yılında 4696 sayılı Kanun'la “teşrinievvel, teşrinisani, kânunuevvel, kânunusani” isimleri; “ekim, kasım, aralık, ocak” olarak değişmesi oldu.

ULUSLARARASI RAKAMLARIN KABULÜ

20 Mayıs 1928'de kabul edilen 1288 numaralı Kanun ile Türkiye'de 1 Haziran 1928 tarihinden itibaren uluslararası rakamların kullanılması mecburi hâle geldi. Böylece Doğu Arap rakamları bırakılıp Arap rakamları kullanılmaya başladı. Rakamların değiştirilmesi, “harflerin değiştirilmesi” konusunu da gündeme getirdi.

1 Kasım 1928 tarihindeki yasa ile de “Yeni Türk Harfleri” kabul edilerek Arap harflerinin Türk kültüründen ve eğitiminden çıkarılması kararlaştırılıyordu.

Toplum tarafından büyük bir kabul gören bu seferberlik ile her yaştan vatandaş açılan Halk Okulları’nda birkaç ay içinde okuma-yazma öğreniyordu.

Neredeyse 900 yıl Türkçe yazarken kullanılmış olan Arap **harflerinin** terk edilerek yerine Latin **harflerinin** yerleştirilmesi süreci, yani Harf Devrimi başlamış oldu.

Türk alfabesi, Türkçenin yazımında kullanılan Latin alfabesi temelli alfabedir.

1 Kasım 1928 tarihli ve 1353 sayılı yasayla tespit ve kabul edilmiştir.

Türk alfabesi, Latin harfleri temel alınarak, 1 Kasım 1928 tarihli ve 1353 sayılı yasayla tespit ve kabul edildi.

Atatürk’ün çok önem verdiği bu konunun devamı olarak,

12 Temmuz 1932 tarihinde Türkçe’nin en doğru biçimde öğrenilmesi için hizmet verecek Türk Dil Kurumu’nun kurulmasını emrediyordu.

Aynı şekilde, Türk Tarihi’nin en iyi biçimde öğrenilmesi ve araştırılması için de

15 Nisan 1931 tarihinde de Türk Tarih Kurumu’nun kurulmasını sağlamıştı.

Yargıtay'da 2026'da 162 binden fazla dosyada karar verildi

Yargıtay'da ceza dairelerinde 219 bin 670, hukuk dairelerinde 78 bin 239, genel kurullarda ise 1652 derdest dosya bulunuyor

ANKARA (AA) - Yargıtay'ın ceza ve hukuk daireleri ile Ceza Genel Kurulu ve Hukuk Genel Kurulu tarafından bu yıl hüküm verilen dosya sayısı toplam 162 bin 490 oldu.

Yargıtay Büyük Genel Kurulu'nun 29 Haziran'daki toplantısına ilişkin kararı, Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, 1 Ocak'tan 15 Haziran'a kadar Yargıtay ceza dairelerince 94 bin 713 dosya karara bağlandı. Yargıtay'ın 12 ceza dairesi arasından terör ve anayasal suçlara bakmakla görevli Yargıtay 3. Ceza Dairesi, 12 bin 842 karar ile en fazla dosyada hüküm kuran ceza dairesi olarak kayıtlara geçti.

Yargıtay hukuk dairelerince de aynı dönemde 67 bin 25 dosya karara bağlandı. Yargıtay'ın 12 hukuk dairesi arasından gayrimenkul hukuku dosyalarına bakmakla görevli Yargıtay 5. Hukuk Dairesi, 11 bin 205 karar ile en fazla dosyada hüküm kuran hukuk dairesi oldu.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu 377, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu ise 375 karara imza atarken, genel kurullarca verilen toplam karar sayısı 752 olarak kayıtlara geçti.

Böylece, Yargıtay'ın ceza ve hukuk daireleri ile Ceza Genel Kurulu ve Hukuk Genel Kurulu tarafından 2026'da hüküm verilerek temyiz incelemesi tamamlanan dosya sayısı toplam 162 bin 490 oldu.

Derdest dosya sayıları bakımından ise ceza dairelerinde 219 bin 670, hukuk dairelerinde 78 bin 239, genel kurullarda ise 1652 dosya bulunuyor.

24 SAAT
GAZETECİLER CEMİYETİNİN YAYIN ORGANIDIR
6 TEMMUZ 2026 PAZARTESİ SAYI: 14197
Gazeteciler Cemiyeti Adına Sahibi
NAZMİ BİLGİN
Yönetim Kurulu
Ali Oruç, Ali Topçu, Ayhan Aydemir, Emin Özgönül, Güray Soysal, Kenan Şener, Kudret Doğandemir, Mustafa Yoldaş, Özlem Akarsu Çelik, Önder Yılmaz, Ümit Gürtuna, Yusuf Kanlı, Zeynep Gürcanlı Ürektürk
www.24saatgazetesi.com
Kurumsal e-posta adresi: info@24saatgazetesi.com
UETS adresi: 15652-56482-83904
24saatgazetesi@gmail.com
İdare Merkezi- Dizgi- Tasarım
Gazeteciler Cemiyeti, Üsküp Sokak No: 35 Çankaya/ ANKARA
Tel: 0312 427 15 22 - 427 27 12 Faks: 0312 468 23 84
Yayın Türü: Günlük Dijital (Pazar günü hariç)

Kullanıcılar internette en çok video izledi, trafikte ilk sırayı YouTube aldı

Bu yılın ocak-mart döneminde toplam internet trafiğinin yüzde 40,6'sı YouTube'da gerçekleşirken Instagram yüzde 16 ile ikinci sırada yer aldı

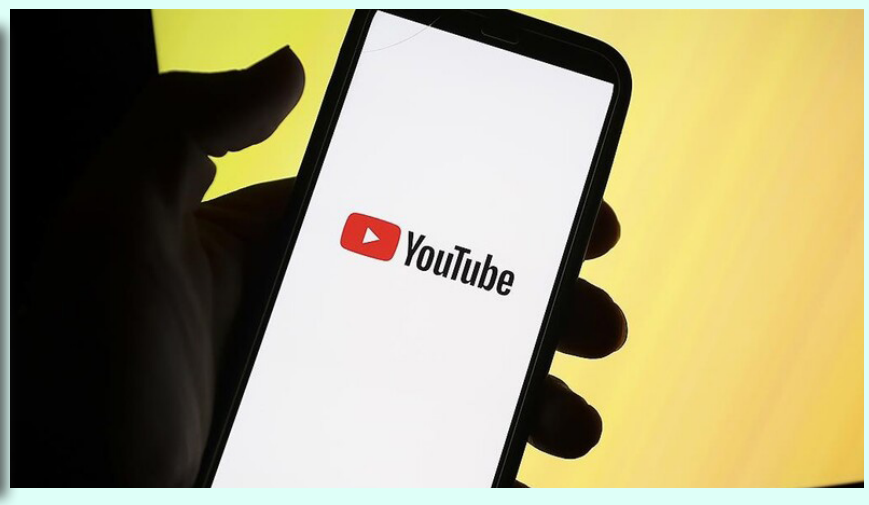

ANKARA (AA) - MERTKAN ORUÇ - Türkiye'de yılın ilk çeyreğinde kullanıcılar internette en çok video izlemeye yoğunlaştı, toplam trafiğin yüzde 40,6'sı YouTube'da gerçekleşti.

AA muhabirinin, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun (BTK) "Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu"ndan derlediği bilgiye göre kullanıcılar internetteki zamanlarının büyük kısmını sosyal medya uygulamalarında geçirdi.

Kullanıcıların internet kullanım alışkanlıkları incelendiğinde, yılın ilk çeyreğinde toplam internet trafiğinde çevrim içi video paylaşım platformu YouTube'un açık farkla ilk sırada yer aldığı görüldü.

İlk üç ayda toplam internet trafiğinin yüzde 40,6'sı YouTube'da gerçekleşti. YouTube'u yüzde 16 ile Instagram takip etti.

Söz konusu veriler, kullanıcı tüketiminin büyük ölçüde video içerik tüketimi üzerinde yoğunlaştığını ortaya koydu.

ANLIK MESAJLAŞMADA INSTAGRAM ÖNDE

İnternet trafiği kategorilere göre incelendiğinde, "streaming" yani yayın tabanlı uygulamalarda da ilk sıra yine YouTube'un oldu.

Yüzde 57,4 ile ilk sırada yer alan YouTube'u yüzde 17,4 ile Instagram, yüzde 5,6 ile TikTok ve yüzde 5,5 ile Netflix takip etti.

Bireylerin iletişim kurmak için kullandığı "instant messaging" yani anlık mesajlaşma kategorisinde en yaygın kullanılan uygulama yüzde 58,5 ile Instagram olurken Facebook yüzde 26,4 ile ikinci sırada yer aldı.

Anlık mesajlaşmada en çok kullanılan uygulamalar listesinde WhatsApp yüzde 7,3 ile üçüncü sırada, Telegram ise yüzde 6,2 ile dördüncü sırada konumlandı.

Veriler, kullanıcıların anlık mesajlaşma uygulamalarında sosyal medya tabanlı uygulamalara yöneldiğini ve geleneksel mesajlaşma servislerinin daha sınırlı kullanıldığını da ortaya koydu.

İNTERNET ÜZERİNDEN SESLİ KONUŞMADA WHATSAPP TERCİH EDİLDİ

"Online games" yani çevrim içi oyun kategorisinde en yaygın olarak kullanılan uygulama platformu yüzde 25,4 ile PlayStation olarak kayıtlara geçti.

PlayStation'ı sırasıyla yüzde 24,1 ile Steam, yüzde 9,2 ile PUBG ve yüzde 6,7 ile League of Legends takip etti.

İnternet üzerinden sesli konuşma olan VOIP kategorisinde en yaygın kullanılan uygulama da açık ara WhatsApp oldu. Toplam kullanım trafiğinin yüzde 61,2'sini oluşturan WhatsApp, bu alanda lider konumda yer aldı.

Türkiye hidroelektrikte Avrupa'nın ikinci büyük gücü oldu

ANKARA (AA)- Türkiye, Avrupa kıtasında Norveç'in hemen ardından en büyük ikinci hidroelektrik kurulu güç kapasitesiyle, Fransa, İspanya ve İtalya gibi gelişmiş ekonomileri geride bırakarak yaklaşık 32 bin 294 megavatlık kapasiteyle dünyada ve Avrupa'da üst sıralardaki yerini sağlamlaştırdı.

AA muhabirinin Uluslararası Hidroelektrik Derneği (IHA) tarafından yayımlanan "2026 Dünya Hidroelektrik Görünümü" raporundan derlediği verilere göre, Türkiye, dünya genelindeki sıralamada ise Çin, Brezilya, ABD, Kanada, Hindistan, Rusya, Japonya ve Norveç'in ardından dünyanın en büyük 9'uncu hidroelektrik kapasitesine sahip ülkesi olarak kayıtlara geçti.

Rapora göre, geçen yıl dünya genelinde hidroelektrik kurulu gücü 1469 gigavata ulaşırken bunun 1269 gigavatını konvansiyonel hidroelektrik santraller, 201 gigavatını ise pompaj depolamalı hidroelektrik tesisleri oluşturdu. Geçen yıl toplam 28 gigavat yeni hidroelektrik kapasitesi devreye alınırken pompaj depolamalı santraller tarihindeki en yüksek yıllık kapasite artışını kaydetti.

Küresel hidroelektrik üretimi ise geçen yıl 4 bin 495 teravatsaat seviyesinde gerçekleşti. Bu miktar, dünya genelindeki rüzgar ve güneş enerjisi üretiminin toplamına yakın seviyeye ulaşarak hidroelektriğin halen dünyanın en büyük yenilenebilir elektrik kaynağı olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

POMPAJ DEPOLAMALI HİDROELEKTRİK YATIRIMLARINI HIZLANDIRMASI GEREKİYOR

Hidroelektrik Santralları Sanayi İş İnsanları Derneği (HESİAD) Başkanı Elvan Tuğsuz Güven, Türkiye'nin özellikle pompaj depolamalı hidroelektrik yatırımlarını hızlandırması gerektiğini ifade etti.

Güven, artan elektrik talebi, enerji güvenliği endişeleri ve güneş ile rüzgar enerjisi kurulu gücündeki hızlı artışın hidroelektrik yatırımlarını yeniden ön plana çıkardığını söyledi.

Küresel ölçekte geliştirme aşamasındaki hidroelektrik proje portföyüne dikkati çeken Güven, "Dünya genelinde geliştirme aşamasındaki hidroelektrik proje portföyü 1127 gigavata ulaştı. Bunun 621 gigavatını pompaj depolamalı hidroelektrik projeleri, 506 givagavatını ise konvansiyonel hidroelektrik projeleri oluşturuyor. Toplam proje portföyünün 390 gigavattan fazlası halihazırda inşaat aşamasında bulunuyor." dedi.

Güven, enerji sistemlerinin yalnızca elektrik üretimine değil, aynı zamanda esneklik, dengeleme, rezerv kapasite ve şebeke güvenliğini sağlayacak teknolojilere ihtiyaç duyduğunu belirterek, hidroelektrik santrallerinin bu hizmetleri aynı anda sunabilen nadir üretim kaynakları arasında yer aldığını dile getirdi.

Türkiye açısından ise güneş ve rüzgar enerjisi yatırımlarındaki artışın rezervuarlı hidroelektrik santralleri ile pompaj depolamalı tesislerin önemini daha da artırdığına işaret eden Güven, "Dünya hidroelektrik sektöründe başlayan yeni yatırım dalgası, Türkiye için de enerji dönüşümünü destekleyecek önemli fırsatlar sunuyor." ifadesini kullandı.

Güven, Türkiye'de enerji depolama yatırımlarının uzun süreli depolama sağlayan pompaj depolamalı hidroelektrik santrallerle desteklenmesi gerektiğini vurgulayarak, "Türkiye için yapılacak yatırım modelinde depolama tesisleri ile beraber sistemi destekleyecek ve uzun süreli depolama sağlayacak pompaj depolamalı santrallerin yatırım kararlarının en kısa sürede verilmesinin enerjide dışa bağımlılığın azaltılması ve depolama kapasitesinin yenilenebilir kaynaklar kanalıyla hayata geçirilmesi için çok önemli olduğunu düşünüyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

DİSK-AR: "Asgari ücretli, 2005'e göre 23 Cumhuriyet altını kaybetti"

ANKARA (ANKA)- Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR), asgari ücretlinin 2005'te yıllık net ücretiyle 31,5 Cumhuriyet altını alabilirken, bugün yalnızca 8,1 Cumhuriyet altını alabileceğini hesaplayarak, asgari ücretlinin bu yıl 2005'e göre yaklaşık 23 Cumhuriyet altını kaybı olduğuna işaret etti. DİSK-AR, 2002'de yüzde 122 olan ortalama emekli aylığının asgari ücret karşısındaki oranının 2025'te yüzde 84'e gerilediğini belirtti.

DİSK-AR, "İşçi Sınıfının Geçim Krizi Raporu: Asgari Ücret, Vergi, Emeklilik" Raporu'nu yayımladı. Raporda, "Avrupa'da açık ara en yüksek asgari ücret kapsamına sahip Türkiye'nin giderek derinleşen bir 'asgari ücretliler ülkesi'ne' dönüştüğü" belirtilerek, bunun toplu iş sözleşmesi kapsamının son derece dar kalmasından kaynaklandığı ifade edildi.

Raporda, şu tespitlere yer verildi:

"2026 yılında daha belirlendiği gün açlık sınırının altında olan net asgari ücret, yılın beşinci ayı itibarıyla yoksulluk sınırının yalnızca dörtte birine karşılık gelmektedir. Öte yandan büyümeden pay alması gereken işçiler, tam aksine büyümeden dışlanmaktadır. Bu nedenle asgari ücret, kişi başına milli gelire göre de erimektedir. Vergi sistemi bu eşitsizliği daha da derinleştirmektedir. İşçiler bir yandan düşük ücretlerle geçinmeye çalışırken öte yandan giderek ağırlaşan vergi yükü altında ezilmektedir. Az kazanandan çok, çok kazanandan az vergi alınan bir sistem kurulmuştur. Ücretliler şirketlerden daha fazla vergi öder hale getirilmiştir.

Emeklilik sistemi de bu genel tablonun dışında değildir. Onlarca yıl çalışmış, prim ödemiş ve ülkenin büyümesine katkıda bulunmuş milyonlarca emekli, bugün sefalet içinde yaşamını sürdürmeye çalışmaktadır. Emeklilik bir dinlenme ve güvence hakkı olmaktan çıkmış, her üç emekliden ikisi geçimini sağlayabilmek için yeniden çalışmak zorunda bırakılmıştır."

"TÜRKİYE'DE HER 100 ÇALIŞANDAN 15'İ ASGARİ ÜCRETİN ALTINDA ÇALIŞTIRILMAKTADIR"

Rapordan özet bulgular ise şöyle:

"Asgari ücret açlık sınırının altında, yoksulluk sınırının dörtte biri düzeyindedir. Asgari ücretin kişi başına milli gelire oranı 1974'te yüzde 80,6 iken 2026'da yüzde 45,7'ye gerilemiş, asgari ücretlilerin büyümeden aldığı pay azalmıştır. Asgari ücretli, 2005'ten bu yana yaklaşık toplam 23 Cumhuriyet altını kaybetmiştir. Türkiye'de asgari ücretin yüzde 5 fazlası ve altı bir ücretle çalışanların kapsamı yüzde 35'e yakındır. Böylece Türkiye asgari ücretin yaygınlığı bakımından Avrupa ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. TİS kapsamı Türkiye'de yüzde 10 düzeyindeyken bu oran birçok Avrupa ülkesinde yüzde 60'ın üzerindedir. Türkiye'de her 100 çalışandan 15'i asgari ücretin altında çalıştırılmaktadır. Türkiye'de bir asgari ücretlinin dana eti alım gücü Hollanda'daki asgari ücretlinin yaklaşık dörtte biri, Fransa'daki asgari ücretlinin ise yaklaşık üçte biri düzeyindedir. Türkiye'de asgari ücretlinin temel gıda maddelerine erişimi, Avrupa ve OECD ülkelerine kıyasla son derece sınırlı kalmaktadır. 2026'da Türkiye'den daha düşük asgari ücrete sahip Avrupa ülkesi sayısı yalnızca üçe düşmüş, Türkiye Avrupa'nın en düşük asgari ücretli ülkelerinden biri haline gelmiştir. Türkiye'de TİS'ten yararlanan işçilerin ortalama ücretleri asgari ücretin oldukça üzerindedir. TİS kapsamındaki işçilerin aylık ortalama brüt kazancı, TİS kapsamı dışındaki işçilerden yüzde 91,9 daha fazladır.

"TOPLANAN HER 100 TL'LİK VERGİNİN 64 TL'Sİ DOLAYLI VERGİLERDEN GELMEKTEDİR"

Vergi ve kesinti yükü yıl içinde yüzde 21,6'dan yüzde 29,7'ye çıkmaktadır. 2026'da işçinin brüt ücretinin ortalama dörtte birinden fazlası vergi ve kesintilere gitmektedir. İşçiler yılın üç ayını vergi ve kesintileri ödemek için çalışmaktadır. Gelir vergisi en düşük tarife dilimi 190 bin lira sınırındadır. Eğer 2000 yılından itibaren gelir vergisi tarife dilimleri asgari ücret kadar artırılmış olsaydı vergi ilk dilimi 658 bin liranın üzerinde olacaktı. Dolaylı vergiler 36 yılda yüzde 48'den yüzde 64'e yükselmiştir. Toplanan her 100 TL'lik verginin 64 TL'si dolaylı vergilerden gelmektedir. Mülkiyet üzerinden alınan vergilerin payı son 11 yılda yüzde 3,7'den yüzde 1,1'e gerilemiştir. Türkiye'de işçiler şirketlerden daha fazla vergi veriyor. Vergi gelirleri içinde işçilerin ödediği pay yüzde 19,6 iken sermayenin payı yüzde 13,1'dir.

"EMEKLİLERİN MİLLİ GELİRDEN ALDIĞI PAY GERİLEMEKTEDİR"

Ortalama emekli aylığının asgari ücrete oranı 2002'de yüzde 122 iken bu oran 2025'te yüzde 84'e gerilemiştir. Emekli aylıkları asgari ücretin yüzde 16 altına düşmüştür. Emekli aylığı sistemindeki değişiklikler, aynı prim ve çalışma süresine sahip emekliler arasında büyük gelir farkları yaratmaktadır. En düşük emekli aylığı artırılırken diğer aylıkların aynı ölçüde yükseltilmemesi, emekli aylıklarını en düşük aylığa yaklaştırmaktadır. Emeklilerin milli gelirden aldığı pay gerilemektedir. Ortalama emekli aylığının kişi başına milli gelire oranı 2002'de yüzde 46,4 iken bu oran 2025 yüzde 31,6'ya düşmüştür. Prim gelirleri 2002'den bu yana 273 kat artarken emekli aylıkları ve sağlık harcamaları 211 kat artmıştır. Düşük aylıklar nedeniyle çalışan veya iş arayan emeklilerin oranı 2002'de yüzde 36,6 iken 2025'te yüzde 69,5'e çıkmıştır. Her üç emekliden ikisi çalışmak zorunda bırakılmaktadır."

İkinci el teknolojik ürünlerde devasa pazar...

ANKARA (ANKA)- Olcay AYDİLEK- Ticaret Bakanlığı'nın başta cep telefonları olmak üzere yenilenmiş teknolojik ürünlerle ilgili düzenlemesi sonrasında gözler devasa boyutlarda büyüme potansiyeli bulunan bu piyasaya çevrildi. Ülke genelinde 15 bin noktada cep telefonu satışı yapan işletmenin oluşturduğu çatı örgütü MOBİSAD'ın Yönetim Kurulu Başkanı Başkanı Mustafa Kemal Turnacı, 2025 yılında 660 bin dolayında yenilenmiş cep telefonu satıldığını belirterek, "Bu yıl, 1 milyonu aşması bekleniyor. Parası olanlar da yenilenmiş ürün tercih ediyor" dedi..

Ticaret Bakanlığı'nın "Yenilenmiş Ürünler Hakkında Yönetmeliği" geçen hafta Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre ikinci el cep telefonları, tabletler, akıllı saatler, oyun konsolları ve modemleri ile televizyonlar garantili biçimde yenilenecek.

Düzenleme ile internetten ya da mağazadan satın alınacak söz konusu ürünler için cayma hakkı getirildi. Yenilenmiş ürünlerde tüketiciler, 14 gün içinde hiçbir gerekçe göstermeksizin sözleşmeden cayma hakkına sahip olacak. Ürünü iade edebilecek.

Yenilenmiş Ürün Bilgi Sistemi (YÜBİS) sayesinde her cihaz için dijital kayıt oluşturulacak. Tüketiciler, satın alacakları üründe hangi parçaların değiştirildiğini, hangi işlemlerin uygulandığını, ürün sertifikasını ve kayıp, çalıntı ya da kaçak sorgulama bilgilerini YÜBİS üzerinden görüntüleyebilecek.

Mobil İletişim Araçları ve Bilgi Teknolojileri İş Adamları Derneği (MOBİSAD) Başkanı Mustafa Kemal Turnacı, ANKA Haber Ajansı'nın yenilenmiş ürünlerle ilgili sorusu üzerine, cekmecelerde atıl duran ürünlerin ekonomiye kazandırıldığını belirterek, bu yolla ithalatın azaltılmasının ve cari açığın iyileştirilmesinin hedeflendiğini söyledi.

Turnacı, yenilenmiş ürün pazarının her geçen gün büyüdüğünü, vatandaşların daha uygun maliyetle bu ürünlere ulaşabildiğini anlattı.

Türkiye'de, 2025 yılında 660 bin dolayında yenilenmiş cep telefonu satıldığını anımsatan Turnacı, "Bu yıl, yenilenmiş cep telefonu satışının 1 milyonu aşması bekleniyor" dedi.

"PARASI OLANLAR DA YENİLENMİŞ ÜRÜN ALIYOR"

Turnacı, başta gençler olmak üzere her kesimden yenilenmiş ürünlere talep olduğunu söyledi. Zenginlerin yenilenmiş ürün alıp almadığı sorusuna Turnacı, "Parası olanlar da yenilenmiş ürün tercih ediyor" yanıtını verdi.

Turnacı, yenilenmiş ürün fiyatlarının uygun olduğunu belirterek, "Stoku az yenilenmiş ürün fiyatı, sıfırına göre yüzde 20 daha düşük satılıyor. Bazı ürünlerde yüzde 40-45 daha uygun fiyatla satışı yapılıyor" diye konuştu.

Turnacı, söz konusu ürünlerin kutusunda ve belli bir süre için garantili olarak satıldığını ifade etti.

Turnacı, yenilenmiş ürünlerde önceki kullanıcıya ait tüm bilgelerin bir daha geri çağrılamayacak biçimde silindiğini söyledi. Mustafa Kemal Turnacı, "Yenilenmiş ürünlerdeki bilgiler, güvenilir şekilde siliniyor. Hiçbir biçimde de yeniden bu bilgilere ulaşılamıyor. Bu yönüyle de güvenceler var" dedi.

Japonya, 2040'a kadar iş gücünde yapay zeka destekli 10 milyon robotu kullanmayı planlıyor

ANKARA (AA) - Japonya, ülkede azalan iş gücüne karşı 2040'a kadar 18 farklı sektörde yapay zeka destekli 10 milyon robotu kullanmayı planladığını bildirdi.

Devlet televizyonu NHK'nin, Japonya Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanlığına dayandırdığı haberine göre, hükümetin yapay zeka destekli robotlara ilişkin stratejisi açıklandı.

Ülkenin iş gücünün giderek azalmasına karşı 2040'a kadar yapay zeka destekli 10 milyon robotun 18 sektörde kullanılması planlanıyor.

Robotların kullanılması beklenen 18 sektör arasında imalat, altyapı bakımı, sağlık hizmetleri, bakıcılık, afetlere müdahale ve savunma yer alıyor.

Bilgisayar ekranıyla sınırlı kalmayıp fiziksel dünyada işlev görebilen yapay zeka türlerinin geliştirilmesine ilişkin proje için de 380 milyar Japon yeni (yaklaşık 109 milyar TL) ayrılacak.

Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Akazawa Ryosei, Kabine toplantısı sonrası gazetecilere yaptığı açıklamada, belirli sektörlerde veri toplandığını ve bunların "Japonya'nın robotlar için yapay zeka geliştirme konusunda öncü olması" için kullanılacağını söyledi.

Sıcak çarpmasının ilk belirtisi soğuk cilt olabilir

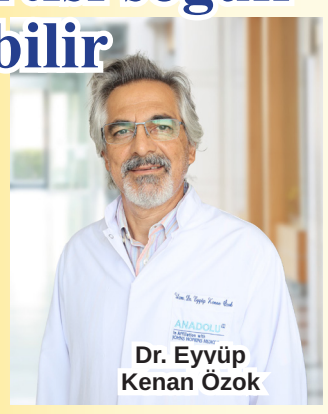
Dr. Eyyüp Kenan Özok

HABER MERKEZİ- Sıcak çarpmasının ilk belirtileri arasında, vücudun kendini soğutmak için yoğun terlemesine bağlı olarak görülen soğuk ve terli cilt, bitkinlik, aşırı susama, kas krampları, baş ağrısı, baş dönmesi, bulantı, kusma ve idrar renginin koyulaşması yer alıyor. Vücut sıcaklığı arttıkça cilt sıcak, kuru ve kızarık bir görünüm alırken solunum ve nabız hızlanıyor, bilinç bulanıklığı gelişebiliyor diyen Anadolu Sağlık Merkezi Hastanesi'nden İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Eyyüp Kenan Özok, "Damarların genişlemesine bağlı olarak tansiyon düşüyor ve kalp daha fazla çalışmak zorunda kalıyor. Yoğun terlemeyle gelişen sıvı ve tuz kaybı ise sıcak bitkinliğine, ileri vakalarda hayati organlara giden kan akışının azalmasına ve kalp krizi riskinin artmasına yol açabiliyor. Bu belirtiler görüldüğünde kişi vakit kaybetmeden serin bir ortama alınmalı ve tıbbi destek istenmeli" dedi.

YAZ SOFRALARININ YILDIZI TAZE FASULYE, TATLI TERCİHİ VİŞNE

Sıcak havalarda beslenme alışkanlıklarını mevsim koşullarına göre düzenlemenin önemine dikkat çeken Özok, "Mısır, domates, kabak ve taze fasulye gibi yaz sebzeleri ile vişne, ahududu, yaban mersini ve çilek gibi meyveler bu dönemdeki en iyi seçenekler arasında yer alıyor. Karpuz da yaz aylarının en çok tercih edilen meyvelerinden biri ancak kontrollü tüketilmeli. Yaklaşık 200 gram karpuz veya kavunda 13-15 gram karbonhidrat bulunuyor. Bu nedenle özellikle diyabetli bireylerin ara öğünde 200 gramdan fazla karpuz ya da kavun tüketmemesi gerekli. İçecek tercihlerinde ise buzlu kahve ve buzlu çay ölçülü miktarlarda tüketilebilir" şeklinde konuştu.

VÜCUDUN KENDİNİ SERİNLETME SİSTEMİ YAŞLA DEĞİŞİYOR

Sıcak çarpmasının herkesi etkileyebileceğini ancak bazı grupların daha büyük risk altında olduğunu vurgulayan Özok, "Özellikle 5 yaş altındaki çocuklar, 65 yaş üzerindeki kişiler, kronik hastalığı olanlar, hamileler ile aşırı kilolu ya da aşırı zayıf bireylerin sıcak havalarda daha dikkatli olması gerekiyor. Çocuklarda vücut ısısını düzenleyen mekanizmalar henüz tam gelişmediği, ileri yaşlarda ise bu mekanizmaların etkinliği azaldığı için aşırı sıcaklar daha ciddi sonuçlara yol açabiliyor. Kronik hastalıklar ve gebelik de vücudun sıcakla baş etmesini zorlaştırabiliyor. Bu dönemde vücudu serin tutmak, sıvı kaybını önlemek ve günlük alışkanlıklarda küçük değişiklikler yapmak önemli. Örneğin düzenli koşu yapanlar egzersizlerini öğle sıcağı yerine akşam saatlerine bırakabilir. Ayrıca gün boyunca yeterli miktarda su tüketerek vücudun sıvı dengesini korumak da büyük önem taşıyor" dedi.

GÜNEŞTE BEKLEMİŞ ARAÇLARA HEMEN BİNİLMEMELİ

Vücut ısısını dengede tutmanın ve sıvı kaybını önlemenin sıcak çarpmasına karşı en etkili korunma yöntemleri arasında yer aldığını belirten Özok, "Özellikle güneşin etkisinin en yoğun olduğu 11.00-16.00 saatleri arasında mümkün olduğunca dışarı çıkılmamalı, mecbur kalındığında ise gölge veya klimalı ortamlar tercih edilmeli. Güneş altında ağır egzersiz ve yoğun fiziksel aktivitelerden kaçınılmalı, susamayı beklemeden gün boyunca düzenli aralıklarla yeterli miktarda sıvı tüketilmeli. Dışarıda bulunurken açık renkli, hafif ve bol giysiler giyilmeli, şapka kullanılmalı, gözleri ultraviyole ışınlarından koruyan güneş gözlüğü takılmalı ve cildi korumak için güneş koruyucu krem kullanılmalı. Ayrıca alkol ve aşırı kafein tüketiminden kaçınılmalı, güneşte uzun süre beklemiş araçlara binmeden önce araç mutlaka havalandırılmalı" dedi.

ÇOCUKLUKTA YETERSİZ BESLENMENİN SESSİZ SONUCU:

Tip 5 diyabet gündemde

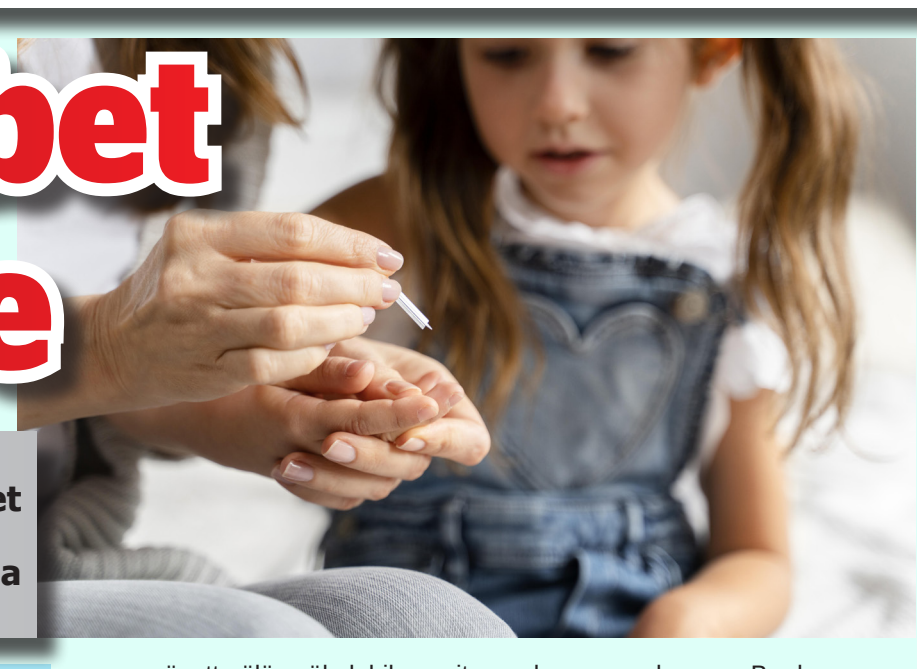

Batıgöz Balçova Cerrahi Tıp Merkezi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Uzm. Dr. Fikret İşbilir, yeni tanımlanan bu diyabet türünün çocukluk çağındaki beslenme alışkanlıklarıyla doğrudan ilişkili olduğuna dikkat çekti

HABER MERKEZİ- Dünya genelinde yaklaşık 20 ila 25 milyon insanı etkilediği tahmin edilen ve temelinde çocukluk çağındaki yetersiz beslenme yatan "Tip 5 Diyabet", Uluslararası Diyabet Federasyonu (IDF) tarafından resmi tıbbi sınıflandırmaya dahil edildi.

Gelişmekte olan ülkelerde ve gıda güvencesinin düşük olduğu bölgelerde sıkça görülen, ancak uzun yıllardır literatürde tam olarak konumlandırılamayan bu rahatsızlık, artık bağımsız bir diyabet türü olarak kabul ediliyor. Konuyla ilgili önemli açıklamalarda bulunan Batıgöz Balçova Cerrahi Tıp Merkezi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Uzm. Dr. Fikret İşbilir, yeni tanımlanan bu diyabet türünün çocukluk çağındaki beslenme alışkanlıklarıyla doğrudan ilişkili olduğuna dikkat çekti.

TİP 5 DİYABET NEDİR?

Tip 5 diyabet; çocukluk veya ergenlik döneminde uzun süre devam eden protein ve enerji yetersizliğine bağlı olarak pankreasın insülin üreten hücrelerinin yeterince gelişememesi sonucu ortaya çıkabilen bir diyabet türüdür. Bu tabloda temel sorun, pankreasın yeterli miktarda insülin üretememesidir.

Uzm. Dr. Fikret İşbilir, konuyla ilgili şu değerlendirmede bulundu:

"Tip 5 diyabet, sonradan gelişen beslenme alışkanlıklarından çok, erken yaşam dönemindeki uzun süreli yetersiz beslenmenin pankreas üzerindeki etkileriyle ilişkilendirilmektedir. Bu nedenle hastalığın önlenmesinde çocukların dengeli ve yeterli beslenmesi büyük önem taşımaktadır."

Uzm. Dr. Fikret İşbilir

TİP 1 VE TİP 2 DİYABETTEN FARKLI

Tip 5 diyabet, klinik özellikleri bakımından bilinen klasik diyabet türlerinden keskin çizgilerle ayrılıyor. Farkları şöyle sıralanıyor:

- Belirgin Zayıflık ve Fiziksel Yapı: Tip 2 diyabetin aksine bu hastalar genellikle obez veya fazla kilolu değildir. Vücut kitle indeksleri (BMI) genellikle 19 kg/m²'nin altındadır; yani belirgin şekilde zayıf bir yapıya sahiptirler.
- Keton Direnci (Ketosis Resistance): Tip 1 diyabet hastalarında insülin eksikliğinde vücutta ölümcül olabilen asit birikimi (Ketoasidoz) gözlemlenirken, Tip 5 diyabet hastalarında bu klinik tabloya rastlanmaz ve idrarlarında keton bulunmaz.
- Otoimmün Değildir: Tip 1 diyabette bağışıklık sistemi pankreasa saldırır ve yapılan antikor testleri pozitif çıkar. Tip 5'te ise antikor testleri negatiftir; çünkü sorun bağışıklık sisteminde değil, hücrelerin yetersiz gelişmesindedir.

KİMLERDE GÖRÜLEBİLİYOR?

Tip 5 diyabet daha çok;

- Çocukluk döneminde ciddi yetersiz beslenme öyküsü bulunan kişilerde,
- Düşük ve orta gelirli ülkelerde yaşayan bireylerde,
- Kronik protein ve kalori eksikliği yaşayan toplumlarda,
- Genellikle zayıf vücut yapısına sahip genç erişkinlerde tanımlanmaktadır.

Uzmanlar, bu hastalığın dünya genelinde özellikle gıda güvencesinin sınırlı olduğu bölgelerde daha sık görüldüğünü ifade ediyor.

YANLIŞ TEŞHİS HİPOGLİSEMİ RİSKİNİ DOĞURUYOR

Hastalığın genellikle 30 yaşın altındaki genç erişkinlerde ve zayıf bireylerde görülmesi, laboratuvar imkanlarının kısıtlı olduğu bölgelerde sıklıkla Tip 1 Diyabet ile karıştırılmasına yol açıyor. Bu durumun ciddi tedavi riskleri barındırdığını belirten Uzm. Dr. Fikret İşbilir, bir uyarıda bulunuyor:

"Tip 5 diyabet hastalarının hücreleri insüline karşı dirençli değildir, sadece üretilen miktar azdır. Eğer bu hastalara Tip 1 diyabet teşhisi konulup yüksek dozda insülin tedavisi başlanırsa, vücutta ani ve tehlikeli kan şekeri düşüşleri (hipoglisemi) yaşanabilir. Bu hastaların tedavisinde genellikle düşük doz insülin veya ağızdan alınan ilaçlar yeterli olmaktadır. En kritik nokta ise tıbbi tedavinin yanında, hastanın protein ve mikrobesin yönünden zengin bir beslenme rehabilitasyonuna alınmasıdır."

Hastalığın küresel ölçekte kabul görmesiyle birlikte, özellikle riskli bölgelerden gelen veya kronik beslenme yetersizliği geçmişi olan çocuk ve gençlerde diyabet taramalarının çok daha bilinçli yapılması hedefleniyor.

Uzm. Dr. Fikret İşbilir sözlerini şöyle tamamladı:

"Her çocukta diyabet gelişeceği anlamına gelmemekle birlikte, erken yaşlarda sağlıklı ve dengeli beslenmenin yaşam boyu metabolik sağlık üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Bu nedenle çocukların büyüme ve gelişme süreçlerinin düzenli takip edilmesi, beslenme sorunlarının erken dönemde fark edilerek uygun şekilde yönetilmesi büyük önem taşır."

SICAK HAVADA UYKU KALİTESİNİ DÜZENLEYEN 8 ÖNERİ

HABER MERKEZİ- Yaz aylarında etkisini artıran yüksek hava sıcaklıkları, yalnızca günlük yaşam konforunu değil, uyku düzenini de olumsuz etkiliyor. Aşırı sıcaklar; uykuya dalmayı güçleştirirken sık uyanmalara neden olarak bireyin bedensel ve zihinsel performansını düşürebiliyor. Kaliteli uyku ise gün içerisinde harcanan enerjinin yeniden kazanılmasını, bağışıklık sisteminin güçlenmesini ve zihinsel fonksiyonların sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesini sağlıyor. Memorial Bodrum Hastanesi Nöroloji Bölümü'nden Uz. Dr. Fatma Arıcak, yaz sıcaklarında uyku kalitesini korumanın yolları hakkında önemli bilgiler verdi.

ODA SICAKLIĞINI UYKU KOŞULLARINA GÖRE HAZIRLAYIN

Uyku, günün yorgunluğunu atmak ve sonraki güne fiziksel ve psikolojik olarak hazır olmak için gerekli fizyolojik bir süreçtir. Ancak yeterli süre uyunmasına rağmen uyku kalitesinin düşük olması, beklenen fiziksel ve zihinsel yenilenmeyi sağlayamaz. Özellikle sıcak havalarda uygun olmayan oda koşulları, psikolojik stres, beslenme alışkanlıkları, aşırı kafein tüketimi ve kronik hastalıklar uyku kalitesini olumsuz etkileyebilir. Uykuya geçiş sürecinde vücut çekirdek ısısının doğal olarak düşmesi gerekir. Yüksek çevre sıcaklığı bu fizyolojik süreci bozarak uykuya dalma süresini uzatabilir, derin uyku evrelerini azaltabilir ve gece boyunca sık uyanmalara neden olabilir. Özellikle REM ve derin uyku evrelerindeki bozulma, ertesi gün dikkat, hafıza, öğrenme kapasitesi ve ruh hâli üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir. Serin, karanlık ve iyi havalandırılmış bir uyku ortamı ise melatonin hormonunun salgılanmasını destekleyerek daha kaliteli bir uyku düzenine katkı sağlar.

Uz. Dr. Fatma Arıcak

YETERSİZ UYKU BEDEN VE ZİHNİNİZİ OLUMSUZ ETKİLEYEBİLİR

Kalitesiz uyku; dikkat dağınıklığı, unutkanlık, konsantrasyon güçlüğü, sinirlilik ve gün boyu yorgunluk hissine yol açabilir. Uzun vadede ise bağışıklık sisteminin zayıflaması, tansiyon ve diyabet gibi kronik hastalıkların kontrolünün zorlaşması gibi sağlık sorunlarına zemin hazırlayabilir.

SICAK HAVALARDA DAHA RAHAT UYUYABİLMEK İÇİN

- Uyku öncesinde ağır egzersizlerden kaçının.
- Yatmadan önce ılık bir duş alarak vücut ısınızı dengeleyin.
- Pamuklu ve terletmeyen uyku kıyafetleri tercih edin.
- Hafif nevresim ve çarşaflar kullanın.
- Yatak odasını serin, karanlık tutun, iyi havalandırın.
- Akşam saatlerinde kafeinli içecek tüketimini sınırlandırın.
- Gün içerisinde yeterli sıvı alımına özen gösterin.
- Düzenli uyku saatlerini korumaya çalışın.

UZUN SÜREN UYKU SORUNLARININ NEDENİ BAŞKA HASTALIKLAR OLABİLİR

Uyku düzensizliğinin haftalar boyunca devam etmesi, gündüz yaşam kalitesini belirgin şekilde etkilemesi veya horlama, nefes durması ve aşırı gündüz uykululuğu gibi belirtilerle birlikte görülmesi durumunda mutlaka bir uzmana başvurulması gerekir. Uzun süre devam eden uyku problemlerinde altta yatan nörolojik, psikiyatrik veya sistemik hastalıklar araştırılmalıdır. Hastanın ayrıntılı öyküsü alınır, gerekirse laboratuvar tetkikleri ve uyku testleri planlanabilir. Uyku hijyeninin düzenlenmesi, yaşam tarzı değişiklikleri ve gerekli görülen durumlarda uygulanacak uygun tedavi yöntemleriyle hastaların uyku kalitesi önemli ölçüde iyileştirilebilir." dedi. Yeterli süre ve kaliteli uyku, kişinin yeni güne hem fiziksel hem de zihinsel açıdan daha dinç başlamasını sağlarken, yaşam kalitesinin korunmasına da önemli katkı sunar.

TDK Güzel Türkçe Bulmacası

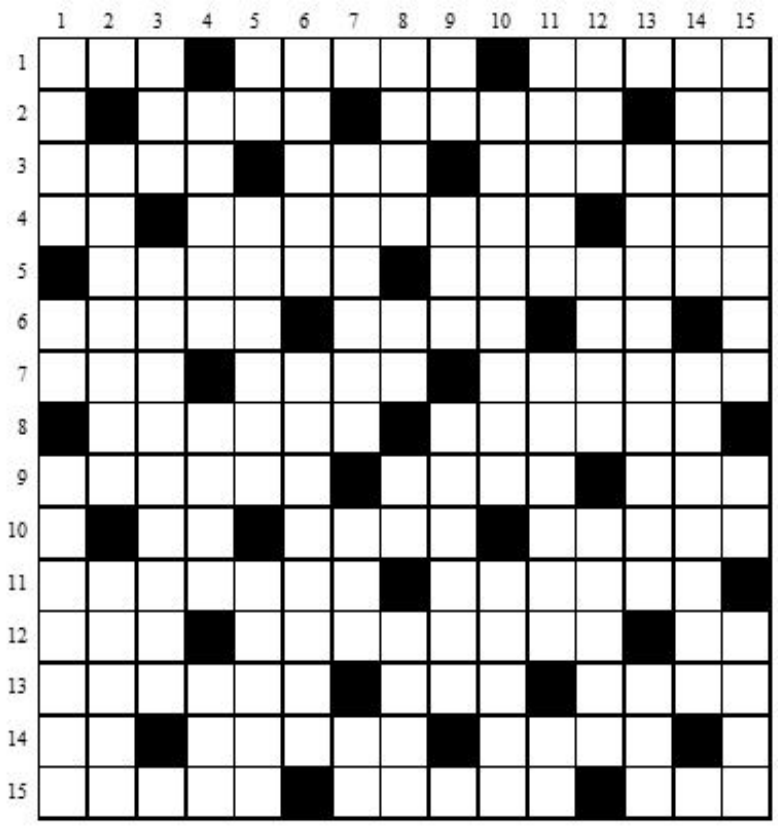

SOLDAN SAĞA

1. Birbiriyle iyi anlaşan iki yaşlının baş başa kalışını anlatan ".... ile Büdü, Şakire Dudu" deyiminde geçen bir söz (halk ağzı)... Kâğıt para, kaime (halk ağzı)... Bir elektrik akımını alıp başka bir kuvvete çeviren cihaz, alıcı, reseptör... 2. Olumlu veya olumsuz olarak çekimli durumda zaman kavramı taşıyan veya zaman kavramı ile birlikte kişi kavramı veren kelime, eylem... "Bu ne hâl, ne tuhaf" gibi şaşma, sitem bildiren bir söz... Baryum elementinin simgesi... 3. Anlam, kavram, mefhum (eski)... Yabancı... Bağlı, bağlanmış... 4. Binme, yük çekme, taşıma vb. hizmetlerde kullanılan, tek tırnaklı hayvan... Boğan otundan çıkarılan ve hekimlikte kullanılan zehirli bir madde... Muğla iline bağlı ilçelerden biri... 5. Turpgillerden, geniş ve kalınca kat kat yaprakları olan, güz ve kış sebzesi olarak yetiştirilen ve birçok türü olan bitki, kelem... Kök örnek... 6. Patlıcangillerden, yurdumuzda çok yetişen ve çeşitli türleri bulunan bir bitki... Ters, zıt, karşıt, olumsuz, menfi... Gam dizisinde re ile fa arasındaki ses ve bu sesi gösteren nota işareti... 7. Erdemleri bakımından çok büyük, yüce... Eğreti, ödünç (eski)... İnanma, inan... 8. Açıklamalı... Alkol... 9. Gürgengillerin kerestesinden yararlanılan beyaz kabuklu bir türü... Avuç (halk ağzı)... Mizaç, huy, tabiat, karakter (eski)... 10. Mendelevyum elementinin simgesi... Avrupa Birliği'nin ortak para birimi, ekü... Genellikle Güneydoğu Anadolu'da yetiştirilen, başı kahverengi, kirli sarı veya siyah olan, vücudu beyaz, yapağısı kaba ve karışık olan, süt verimi yüksek bir koyun türü... 11. Kuru fasulye (halk ağzı)... Sutaş... 12. Boa yılanı... Buyurmak, emir vermek... Lütesyum elementinin simgesi... 13. Kesilme, kesinti (eski)... Mikroskopta incelenecek maddelerin üzerine konulduğu dar, uzun cam parçası... Elin iç tarafı, apaz, hapaz... 14. Samaryum elementinin simgesi... Atış sırasında mekanik olarak yön verilen, yörüngesinin başlangıcında öz itmeli olarak yol alan ve daha sonra yalnız balistik kanunlarına bağlı kalan mermi... Atı olan... 15. Bir yapının, kapalı bir yerin üst bölümünü oluşturan düz ve yatay yüzey... Madenî para (eski)... Ekmek (eski)...

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Adlar, isimler (eski)... Yerde, zamanda veya söz zincirinde en yakın olanı gösteren bir söz... Arap dili ve edebiyatıyla uğraşan kimse... 2. Etli olma durumu... Konmak işi... 3. Bir işi yapma, yerine getirme (eski)... Garip sözler söyleyen, tuhaf hareketlerde bulunan (kimse) (halk ağzı)... 4. Tanrıça... Kaynatılarak çok koyu ve yapışkan bir macun durumuna getirilen pekmez veya limonlu şeker eriyiği... Karakter... 5. Anlam bakımından birbirleriyle ilgili cümleleri birbirine bağlayan bir söz... Düşünme gücü (eski)... Karbonil grubuna iki alkil kökünün bağlanmasıyla türeyen birleşik... 6. Çok zengin (kimse) (argo)... Alçak duruma gelmek, yüksekten aşağı doğru inmek... 7. Arı beyi... Mevcut, evrende veya düşüncede yer alan... Notada duraklama zamanı ve bunu gösteren işaretin adı... 8. Orta... Türk alfabesinin on dördüncü harfinin adı, okunuşu... Utanma, utanç duyma... Kardeş eşlerinden her birinin ötekine göre adı... 9. Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü... Genellikle içine sulu şeyler konulan metal vb.nden yapılmış kap... Elektronik posta... 10. İta amiri (eski)... Bir şeyin olmasını istemek, beklemek... 11. Uyum... Ölen kimsenin yakınlarına başsağlığı dileme, taziyet... Tellür elementinin simgesi... 12. Kaynağı mitolojik çağlara dayanan kirişli bir çalgı... Güvenli... Sesle ilgili... 13. Seçkin müşterileri için kendilerini evlerinde hissedebilecekleri konforu sağlayan, oda sayısı az, şık bir tür otel... Vınlama sesi... 14. İrade yitimi... Yeni olgunlaşmaya başlamış (yemiş) (halk ağzı)... 15. Ayakla çiğnendiğinde veya bir yere sürtüldüğünde "çat pat" diye patlayan bir eğlence fişeği, çatpat... Bizmut elementinin simgesi... Bayrağın uçkurluk karşısındaki kenarı...

Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanmıştır. http://tdk.org.tr bulmaca@tdk.org.tr)

ÇÖZÜMÜ SAYFA 5'TE

24 SAAT SPOR
6 TEMMUZ 2026 PAZARTESİ

RAGBİCİLERİMİZ BRONZ MADALYA KAZANDI

HABER MERKEZİ-7'li Ragbi Erkek Milli Takımı, 2026 Avrupa Trophy Serisi'nin Moldova'da düzenlenen ikinci etabını 3. sırada tamamladı. Millilerimiz bu sonuçla bronz madalyaya uzandı.

Başkent Kişinev'deki organizasyonda milli takım, yarı finalde İsviçre'ye 42-7 mağlup oldu.Ay-yıldızlılar, üçüncülük maçında ise İsveç'i 26-10 yenerek bronz madalya elde etti.

Tekvandocularımız son "Altay Şampiyonası"nda da birinci oldular

ZİRVEDEN AŞAĞIYA İNMİYORLAR

▶ Kazakistan'daki şampiyonda sporcularımız toplam 35 madalya kazandı

ÇAĞATAY DOLAY

Sporumuzun gurur kaynağı tekvandomuz katıldıkları Uluslararası şampiyonlarında zirveden aşağıya inmiyor. Türkiye, ilk kez düzenlenen Altay Tekvando Şampiyonası'na damga vurdu. Toplam 35 madalya kazanan Türkiye, genel klasmanda birinciliği elde etti.

Kazakistan'ın başkenti Astana'da düzenlenen şampiyonada Türkiye'yi temsil eden sporcular toplam 35 madalya kazandılar. Bu başarı ile Türkiye, genel klasmanda birinciliği elde etti.

Türkiye'yi temsil eden sporcular şampiyonada 10 altın, 8 gümüş ve 11 de bronz madalya kazandılar.

GENÇLERİN BÜYÜK BAŞARISI

Türkiye Tekvando Federasyonunun açıklamasına göre, yeni kurulan Altay Tekvando Birliği tarafından Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilen şampiyonanın ikinci ve son gününde gençler kategorisinde müsabakalar yapıldı.

Genç milli sporcular 5 altın, 5 gümüş ve 6 bronz olmak üzere 16 madalya elde etti.

İlk gün büyüklerde 5 altın, 3 gümüş ve 11 bronz madalya alan Türkiye, genel klasmanda 10 altın, 8 gümüş ve 17 bronz olmak üzere 35 madalyayla takım halinde şampiyonluk kupasını kazandı.

Şampiyonada gençler kategorisinde madalya kazanan milli sporcular şöyle:

Altın: Nehir Tekin (55 kilo), Şükran Aybike Futtu (59 kilo), Ayşe Işık (63 kilo), Zeynep Nil Menekşe (68 kilo), Ercan Berk İmamoğlu (73 kilo)

Gümüş: Aslı Cemre Ceylan (52 kilo), Utku Kap (45 kilo), Yankı Morkoç (55 kilo), İbrahim Efe Özel (63 kilo), Mustafa Taşdelen (68 kilo)

GURUR KAYNAĞIMIZ

YİNE ŞAMPİYON-Kazakistan'daki müsabakaları zirvede bitiren tekvandocularımız

BANA GÖRE...

BÜYÜK KOŞU GERÇEK YERİNE DÖNMELİ

Güray SOYSAL soysalguray@gmail.com

GAZİ KOŞUSU NEDEN ANKARA'DAN ALINDI

GERÇEK YERİNDE OLMASI GEREKİR

SON KOŞUNUN GALİBİ Veliefendi'de yapılan 100'ncü yıl koşusunda Jokey Halis Karataş ile Bay Nalçakan isimli at sahibine 142 milyon lira kazandırdı.

1927 yılında Büyük Atatürk'ün emriyle düzenlenmeye başlanan Gazi Koşusu'nun neden Ankara'dan alınıp İstanbul'a taşındığı, aradan geçen onca yıla rağmen tatmin edici şekilde açıklanabilmiş değil.

Konu gündeme geldiğinde yapılan açıklama ise hep aynı: "Gazi Koşusu aslında Ankara'dan tamamen alınmamış veya başka bir şehre kalıcı olarak taşınmamıştır. 1927 yılındaki başlangıcından itibaren Türkiye Jokey Kulübü'nün düzenlediği modern formatının ilk yıllarında Ankara'da yapılmış, ancak ilerleyen süreçte kapsamlı organizasyon yapısı ve uluslararası standartlar gereği geleneksel olarak İstanbul'daki Veliefendi Hipodromu'nda düzenlenmeye başlanmıştır."

Açıklama aynen böyle... Ancak bu gerekçeye Başkentlilerin inanacağını sanmıyorum. Çünkü bugün de Ankara Hipodromu uluslararası standartlarda yarışlara ev sahipliği yapabilecek altyapıya sahip.

Ama...

Dönemin yöneticilerinin tercihler doğrultusunda Gazi Koşusu, Başkent Ankara'nın elinden alınarak İstanbul'daki Veliefendi Hipodromu'na taşındı ve yıllar içinde bu durum kalıcı hale getirildi.

Bugün ise bu yanlışlığı düzeltecek, Gazi Koşusu'nu doğduğu topraklara yeniden kazandıracak bir irade ne yazık ki ortaya çıkmıyor.

Oysa hem Başkentliler hem de bu konuda sorumluluk taşıyan kurum ve yöneticilerin, bu tarihi mirası gerçek yerine döndürmeyi gündemlerine almaları gerekir.

Yazık doğrusu...

Unutulmayanlar

AYDIN ONUR

29 Ocak 1934 yılında dünyasya gelen atletizm tarihimizin unutulmaz sporcusu Aydın Onur 29 Ocak 1934 yılında dünyaya geldi.

Kısa mesafe koşularında yarışmaktaydı.

Gazi Lisesi'nde okuyan Onur, birçok farklı disiplinde yarıştığı Ankara Liseler Şampiyonası'nda başarılar kazanmıştı. Kariyeri boyunca sekiz kez Türkiye şampiyonu olan Aydın Onur, uzun bir dönem 100 metre Türkiye rekorunun da sahibi olmuştu. Onur 1960 Yaz Olimpiyatları'nda ülkemizi temsil etti. 100 metrede 11,3, 200 metrede ise 22.5'lik dereceleriyle eleme serilerini geçmeyi başaramadı.

DOĞRU SÖZE NE DENİR?

Bazen fırtınalar iyi gelir insana. Tekneyi yıpratır, ama güverteki pisliği temizler.

ÜMİTLİ OLAN BAŞKAN İLHAMİ ALPARSLAN

A.Gücü iyi yolda gidiyor

Önümüzdeki sezon 2. Lig'de şampiyonluğu hedefleyen Ankaragücü, bir yandan sahada başarıya ulaşmanın hesaplarını yaparken, diğer yandan kulübün mali sorunlarını aşmaya çalışıyor. Başkan İlhami Alparslan, hem sportif hedefleri hem de kulübün mali tablosuyla ilgili önemli açıklamalarda bulundu.

Alparslan, 2. Lig'de gruplarını lider tamamlayarak yeniden üst lige yükseleceklerine inandıklarını belirtirken, mali yapı konusunda da şu bilgileri paylaştı: "Futbol takımımıza ayrıca 15 milyon 835 bin 925 TL prim ödedik. Kulübümüzün 10 milyon avroluk transfer yasağı bulunuyor. Bunun 2,5 milyon avroluk bölümünü yeniden yapılandırdık.

Kulüp Lisans Sistemi yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla futbol ailesine ilişkin 12 dosya yeniden yapılandırıldı. Transfer yasağına konu olan 12 dosya ile muvafakat veren 3 dosya kapsamında toplam 814 bin 75 avro ödeme yapıldı." Başkan İlhami Alparslan'ın verdiği mesajlar, kulübün geleceğine ilişkin umut veriyor.

Dileğimiz, Ankaragücü'nün hem mali açıdan hem de sportif anlamda istikrarlı bir şekilde yoluna devam etmesi ve bu süreçte karşısına yeni engellerin çıkmaması.

BU KAÇINCI GENEL KURUL

Rahmetli İlhan Cavcav'ın yarattığı Gençlerbirliği'ne son yıllarda bir haller oldu. Kabiliyetsiz yönetimler kervanına son olarak Arda Çakmak ve ekibi de eklendi. Göreve gelişinin üzerinden kısa bir süre geçmiş olmasına rağmen, Gençlerbirliği beşinci kez Genel Kurul sürecine girdi. Yeni sezonun kapıda olduğu bugünlerde kulüp, bir kez daha Olağanüstü Genel Kurul yapma noktasına geldi. İlhan Cavcav döneminde 50 milyon dolarlık bütçeleri yöneten, kulübü istikrarlı şekilde ayakta tutan Gençlerbirliği'nin sonraki yönetimleri ise kurtuluşu sürekli Olağanüstü Genel Kurul kararlarında aradı.

Oysa...

Bu kadar Olağanüstü Genel Kurul yapmak yerine, 103 yıllık bu köklü kulübün nasıl yönetileceğini öğrenebilselerdi, bugün yaşananların hiçbiri gündemde olmayabilirdi.

Ama öğrenemediler.

Şimdi...

18 veya 25 Temmuz'da yeniden Olağanüstü Genel Kurul yapılacak.

Ancak anlayış değişmediği sürece, Gençlerbirliği 6 değil, 66 Olağanüstü Genel Kurul da yapsa mevcut tablo değişmeyecek. Çünkü sorun genel kurul sayısında değil, kulübü yöneten zihniyette.

İŞ BİLEN BAŞKAN...

1 TAŞLA 2 KUŞ VURANLAR

İşi bilen federasyon başkanları, önlerine çıkan fırsatları iyi değerlendiriyor.

Onlardan biri de Türkiye Taekwondo Federasyonu Başkanı Bahri Tanrıkulu...

Bahri Tanrıkulu, Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilen zirvede Altay Dili Taekwondo Birliği Asbaşkanlığı'na seçildi. Böylece Türkiye, uluslararası spor diplomasisinde önemli bir görev daha üstlenmiş oldu.

Zirvede, Kazakistan Taekwondo Federasyonu Başkanı Kudrat Shamiyev, Altay Dili Taekwondo Birliği Başkanlığı'na getirilirken, Bahri Tanrıkulu da birliğin asbaşkanlığı görevini üstlendi.

Ne diyelim...

Demek ki bir taşla iki kuş vurmak tam da buna deniyor. Hem Türkiye uluslararası alanda önemli bir temsil hakkı kazandı hem de Bahri Tanrıkulu kariyerine yeni bir uluslararası görev daha ekledi.

Ali Poyraz Uzdemir

12 YAŞINDAKİ SATRANÇÇIMIZ GÜMÜŞ MADALYA ALDI

HABER MERKEZİ-Son dönemlerde satranç sporcularının başarılarına devam ediliyor. 12 yaşındaki milli satranççı Ali Poyraz Uzdemir, Gürcistan'da düzenlenen FIDE Dünya Kupası'nda gümüş madalya kazandı.

Bu başarılara bir yenisinin daha eklendiği açıklandı. Buna göre 12 yaşındaki milli satranççı Ali Poyraz Uzdemir, Gürcistan'dan madalya ile döndü.

Gürcistan'da düzenlenen FIDE Dünya Kupası'nda mücadele eden Ali Poyraz Uzdemir, 12 yaş kategorisinde gümüş madalya kazandı. Kategorisini ikinci sırada tamamlayan sporcu başarısıyla dikkat çekti.

İKİNCİ OLDU

Milli satranççı Ali Poyraz Uzdemir, Gürcistan'da düzenlenen FIDE Dünya Kupası'nda 12 yaş genel kategorisinde gümüş madalya kazandı.

Türkiye Satranç Federasyonundan yapılan açıklamaya göre Batum kentinde sona eren organizasyonda Türkiye'yi 8, 10 ve 12 yaş kategorilerinde 24 milli sporcu temsil etti.

İSTANBUL VOLEYBOLA DOYACAK

HABER MERKEZİ-Türk sporunun gurur tablolarından olan kadın voleybolcularımız sayesinde, Ağustos ayında voleybola duyacak. Kadınlar Avrupa Şampiyonası için 2 Ağustos 2026, Erkekler Avrupa Şampiyonası için 23 Ağustos 2026 tarihinde sona erecek.

JUDODA 8 MADALYA DAHA GELDİ

HABER MERKEZİ-Judoda Milli sporcularımız, Romanya'da düzenlenen Gençler Balkan Judo Şampiyonası'nın ilk gününde 1 altın ve 7 bronz olmak üzere toplam 8 madalya elde etti.

Başkent Bükreş'te gerçekleştirilen organizasyonun ilk gününde Fatma Zehra Meki, 48 kiloda altın madalyanın sahibi oldu.

Şampiyonada Şevval İçindere (52 kilo), Lara Yılmaz (57 kilo), Ceren Aydoğan (70 kilo), Tunahan Dinç (66 kilo), Şıvan Umut Polat (66 kilo), Ümit Çırpan (73 kilo) ve Arda Aydın (81 kilo) ise bronz madalya elde etti.

MASA TENİSÇİLERİMİZ 4 MADALYA KAZANDI

HABER MERKEZİ-Arnavutluk'ta düzenlenen Yıldız-Genç Balkan Masa Tenisi Şampiyonası'nda milli sporcular, 2'si altın 4 madalyanın sahibi oldu.

Genç Kadın Milli Takımı finalde Romanya'yı 3-2, Yıldız Kadın Milli Takımı ise yine Romanya'yı 3-1 mağlup ederek şampiyon oldu. Genç Erkek Milli Takımı finalde Bulgaristan'a 3-1 yenilerek ikinci olurken, Yıldız Erkek Milli Takımı da finalde Bulgaristan'a aynı skorla mağlup oldu ve organizasyonu ikinci sırada tamamladı.

KARMEN'E MORAL ZİYARETİ

HABER MERKEZİ-Türkiye Voleybol Federasyonu heyeti ve A Milli Kadın Voleybol Takımı oyuncuları, sakatlanan Karmen Aksoy'a moral ziyaretinde bulundu.

Milli takım başantrenörü Daniele Santarelli, teknik heyet, takım kaptanı Gizem Örge ile milli voleybolcu Dilay Özdemir, Karmen Aksoy'u ziyaret ederek geçmiş olsun dileklerini iletti.

Karmen Aksoy, FIVB Milletler Ligi'nin Ankara'da oynanan ikinci haftasındaki Belçika karşılaşmasında yaşadığı sakatlığın ardından ameliyat edilmişti.